

TÜRKİYE
PSİKİYATRİ
DERNEĞİ

Bülteni

CİLT 25 | SAYI 3 | 2022

Dosya

Medya ve Ruh Sağlığı

■ PSİKİYATRİ DÜNYASINDAN

- Türkiye Psikiyatri Derneği ve Savunucu Hasta Dernekleri Dayanışma Platformu
- Türkiye Psikiyatri Derneği Araştırma Bildiri Ödülleri İzmir'de sahiplerini buldu

■ PSİKİYATRİ VE SANAT

- Aklımızda Kalanlardan: Bir Kitap
- Aklımızda Kalanlardan: Bir Film

■ GENÇ PSİKİYATRİSTLERDEN

■ ASİSTAN HEKİM KOMİTESİNDEN

■ TIP ÖĞRENCİLERİNDEN

■ TPD MYK'dan

■ TPD BASIN AÇIKLAMALARI

■ YİTİRDİKLERİMİZ

Değerli meslektaşlarım,

Yayın kurulumuzun emeği ile yoğrulmuş, yeni haberler ve etkinlik duyuruları ile dopdolu bir bülten ile tekrar merhaba.

Bildiğiniz üzere ruh sağlığı profesyoneli olarak mesleki açıdan bizleri ilgilendiren ve hepimizi derinden üzen haberleri aldığımız bir dönemdeyiz. Çocukların yaşamlarını ve umutlarını kendi cinsel arzuları uğruna yok eden sapkın zihinlerle, çocuk evliliklerine gerekçe ve yaş arayan bir ahlak anlayışı ile karşılaştık. Sağlıkta şiddet durmadı, meslektaşlarımıza yönelik şiddet silahla saldırı boyutlarına vardı ve en acısı yoğun bir mesleğin yorgunluğu içinde psikiyatristler olarak yine genç bir meslektaşımızı sonsuzluğa uğurladık.

Görsel, yazılı medya ve sosyal medya platformlarının post-endüstriyel çağdaki belirleyici etkisi meslek alanımızı da toplumun ve bireylerin ruhsal dünyalarını da bir şekilde biçimlendiriyor.

Ruh sağlığına ilişkin haberlerin sınırları, içerikleri ve sunuş şekilleri

habere konu olan olgular kadar etki oluşturmaya başladı. Medyanın giderek artan önemi derneğimizin de gündemindeydi. Dernek olarak medya koordinatörlüğünü yeniden oluşturduğumuz bu dönemde bültenimizin de teması **"Ruh Sağlığı ve Medya"** olacak. Bu tema ile ilişkili gerek Medya Koordinatörlüğü gerek Medya ve Ruh Sağlığı Çalışma Birimi'mizden alanlarında yetkin meslektaşlarımızın söyleşi ve yazılarını bulacaksınız. Bu konu ile ilişkili olarak Krize Müdahale ve İntiharı Önleme Çalışma Birimi medya ve intihar haberleri konulu bir yazı ile temaya katkıda bulunacak. Medya ve ruh sağlığı üzerine çalışmalarıyla Psikiyatriden Gündeme ekibi ile söyleşi de bu sayıda yer alacak.

Bültenimizde 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde ödül alan araştırma ekiplerinin araştırmaları ve süreçleriyle ilgili yazılar yanında Asistan Hekim Komitesi ve Genç Psikiyatristler Komitesi'nin bu dönemdeki etkinlikleri, Ankara'da yüz yüze başlayan 4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu etkinliği haberleri de yer alacak. Şimdiden keyifli okumalar dilerim.

Değerli meslektaşlarım, bu zor dönemde elbette güzel şeyler de oldu. Ruh sağlığı yasa oluşumunda derneğimiz tüm organları ile ülkemiz insanların nitelikli bir ruh sağlığı hizmetine kavuşması, psikiyatrinin ve psikiyatristin hak ettiği nitelikte bir sağlık ortamının oluşması adına tam mesai ile çalıştı. Umudumuz meclis komisyonunda hazırlanan ve meclis başkanlığına sunulması açısından son aşamaya gelmiş bu çalışmanın artık yasalaşması. Yasa sürecinde ruh sağlığı alanı ile ilgili meslek iddiasında olan bazı yapıların ruh sağlığının niteliği hakkında fikir belirtmeyip sadece kendi özlük haklarına ilişkin yasaya müdahale çabaları bizleri üzse de Türkiye Psikiyatri Derneği olarak yasanın öncelikli sahibi olan hizmet alanlar ve incinebilir gruplar ile ruh sağlığı çalışanları ve insanlarımız için noktasına virgülüne kadar görüş oluşturmaya ve müdahil kalmaya devam edeceğiz. Tam da bu yasanın sahipleri olan hasta savunucu dernekleri ile yapılan söyleşiler bültenimizde yer alacak. Ayrıca 2022 yılı içinde kuruluşlarını planladığımız Afetlere Hazırlık ve Müdahale Birimi ile Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu, faaliyetlerine başlamak adına hazırlıklarını tamamladı. Önemseydiğimiz ve yasa hazırlık metni içinde hizmet verenlerin hakkı başlığında çalışan hakkı olarak tanımladığımız ruh sağlığı çalışanlarına destek ile ilgili olarak halihazırda bir yapılanmanın olmaması nedeniyle dernek olarak mensuplarımızın ruhsal zorluklarında yalnız kalmamalarını sağlamak adına Ruh Sağlığı Çalışanlarına Destek Projesi oluşturduk ve etüdüne başladık. Umarız bir sonraki bültende bu kurumlarımızın hizmet haberlerini verebiliriz.

Uzmanlık Yaşamına Hazırlık Programı ve Ulusal Psikiyatri Asistanları Kongresi yakın zamanda yapılacak diğer etkinliklerimiz olacak. 2. Uluslararası ve 26. Klinik Eğitim Sempozyumu için ise hepinizi şimdiden Kuşadası'na davet ediyoruz.

Tüm emeği geçenlere teşekkür eder, keyifli okumalar, sağlıklı ve güvenli günler dilerim.

Saygılarımla

Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım

Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Başkanı

TÜRKİYE
PSIKIYATRI
DERNEĞİ

Bülteni

ISSN 1308 - 3279

CİLT 25 | SAYI 3 | 2022

Türkiye Psikiyatri Derneği Bülteni
Yılda 3 sayı yayımlanır. Üyelere ücretsiz olarak ulaştırılır.

Türkiye Psikiyatri Derneği adına sahibi

Ejder Akgün Yıldırım

Yazı İşleri Müdürü

Selin Tanyeri Kayahan

TPD PETEK Yayıncılık Kurulu

Ebru Aldemir, Okan Taycan,
Hikmet Ekin Sönmez Güngör,
Kerem Laçiner, Mustafa Sercan

Bülten Yazı Kurulu

Ekin Atay, Güneş Devrim Kıcalı,
Ceren Meriç, Hikmet Ekin Sönmez
Güngör, Selin Tanyeri Kayahan

Yazışma ve iletişim adresi:

Tunus Cad. No. 59/5,
Kavaklıdere, Ankara
Tel: 0-312 468 74 97
Fax: 0-312 426 04 53

Bülten ile ilgili iletişim için:

Selin Tanyeri Kayahan
e-posta: selintanyeri@yahoo.com.tr

Ön Kapak Görseli: David Susman

Yayın Hizmetleri

BAYT İtd. Şti.
Ziya Gökalp Cad. 30/31
Kızılay, Ankara
Tel. 0-312 431 30 62
www.bayt.com.tr

Yayın Tarihi: 31 Aralık 2022

Medya ve Ruh Sağlığı: Etkileşimler

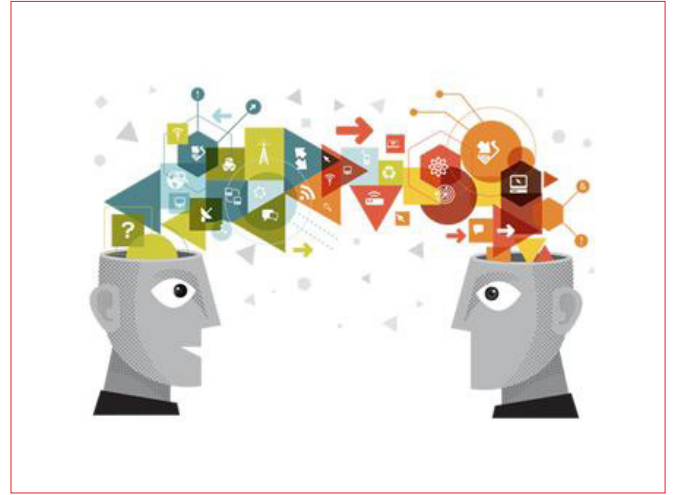
TPD Bülteni'nin bu sayısında Medya ve Ruh Sağlığı Çalışma Birimi'nden Prof. Dr. Bengi Semerci ve Öğr. Gör. Dr. Arzu Erkan ile medya ve ruh sağlığı ilişkisini farklı yönleriyle konuştuk.

Söyleşi: Ekin Atay* , Selin Tanyeri Kayahan**

Öncelikle TPD Bülteni yazı ekibi adına söyleşi davetimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Bilginin kitlelere yayılmasına aracılık eden medyanın ilgisinin önce sağlık alanına sonrasında zihinsel süreçlerle ilgili alanlara özellikle psikiyatriye yönelmesi, koruyucu sağlık uygulamaları açısından sizce ne gibi faydalar sağlamıştır?

Yapılan çalışmalar özellikle ülkemizde büyük bir kesimin sağlığa ilişkin bilgileri edinmek için medya ve sosyal medyayı kullandığını göstermektedir. Bu şekilde bakıldığı zaman medya ve sosyal medya sağlık profesyonellerine bir açılım sağlamaktadır. Doğru kullanıldığı ve yönlendirildiği zaman medyadan yapılan yayınlar halkla etkileşim ve genel sağlık eğitimi açısından önemli bir araçtır. Psikiyatri bu açıdan özel bir önem taşımaktadır. Çünkü birçok psikiyatrik hastalığın toplum tarafından bilinmediği, bilinmediği için de tedaviye ulaşımın zorlaştığı bir gerçektir. Halkın psikiyatri konusundaki bilgi eksikliğinin yanı sıra, genel bilgilerin ve kabullerin çoğunun yanlış ve hastaları damgalayıcı olduğu düşünüldüğü zaman medya ile iletişimin ve medyadan doğru bilgilendirmelerin yapılmasının önemi daha da artmaktadır. Bu sürecin klinik deneyimlere yansması klinisyenler tarafından görülmektedir. Hastalıklardan korunma yollarının paylaşılması kadar hastalıklar hakkında bilgi verilmesi de kişilerin erken tanı almalarına, dolayısıyla sorun büyümeden tedaviye ulaşmalarına katkı sağlar. Çocuk gelişimi, anne-baba tutumları gibi konularda yapılan bilgilendirmeler, çocukluk döneminde çıkabilecek sorunları ve bunların erişkin döneme yansımalarını önlemektedir.

Medya-psikiyatri iş birliği, aynı zamanda psikiyatri üzerindeki gizemin kalkması için de fayda sağlamıştır. Psikiyatriye atfedilen gizemli, korkulan ve olumsuz görünen algının değişimi belirgindir. Bu olumlu bir değişimdir. Çünkü medya ile yapılan bilgilendirmeler sadece bilgi vermek değil, bir anlamda yeniden yapılandırmak, kültür oluşturmak anlamlarına da

gelmektedir. Bu faydalar düşünülerek yapılan paylaşımların, bilgilerin içeriğinin önemini unutmamak gerekir. Çünkü psikiyatriye yönelen bu ilgi hatalı tutumlarla topluma yarar yerine zarar veren bir ilişkiye kolayca evrilebilir.

Doğru bilgi kadar yanlış bilginin de yayılımının hızlanmasının günümüzde psikiyatri pratiğine ne gibi etkileri olmuştur?

Medya özellikle de sosyal medya doğru bilgi kadar, yanlış bilginin yayılımını da kolaylaştırmaktadır. Buralardan yayılan bilginin oluşturduğu davranış ve inanış biçimlerinin tutum değişikliklerine, görüşleri etkilemesine, biçimlendirmesine ve yönlendirmesine etken olduğu düşünüldüğü zaman yanlış yayılan bilginin verdiği zararlar çok daha net görülebilir. Medya ve sosyal medyanın psikiyatri ve psikiyatrik bozukluklar üzerindeki etkileri önemli ve yönlendiricidir. Medyadaki paylaşımlar ruhsal ve toplumsal sağlığımızı, doğrudan ya da dolaylı olarak, olumu ya da olumsuz yönde etkileyebilir.

Birçok önemli soruna yol açan psikiyatrik hastalıkların aslında hastalık olmadığı ile başlayan, psikiyatri tedavisinde kullanılan ilaçların işe yaramadığı gibi zarar verdiklerine uzanan yanlış bilgilendirmeler tedaviden uzaklaşmaya, ilaç

*Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

**Uzm. Dr., Yalvaç Devlet Hastanesi, Isparta

“kınama” ya da “üzülme” başlığı altında travmatize edici şekilde paylaşımlarının sonuçları güvenilir kişiler ve kurumlar tarafından bıkmadan defalarca anlatılmalı, paylaşılmalı. Bu paylaşımların ders verir tarzda değil, sonuçları ve gerekçeleri ile açıklanarak yapılması, belli süreçlerde tekrarlanması etkili olabilir.

Medyanın ve özellikle son zamanlarda sosyal medyanın, ruh sağlığı profesyonelleri tarafından toplumdaki bireylere yönelik bilgilendirme ve tanıtım amaçlı kullanımının da gittikçe yaygınlaşmakta olduğundan söz edebiliriz. Bu konudaki çerçeveye sizce nasıl olabilir?

Ruh sağlığı profesyonellerinin medyada ve sosyal medyada olmaları, paylaşımları önemli. Çünkü bu konuda bilgisi olan gerçek profesyoneller paylaşım yapmadığı zaman sorun çözülmüyor. Aksine sadece yanlış bilgileri yayan ve profesyonel olmayan kişilerin paylaşımları bilgi kaynağı haline geliyor.

Ruh sağlığı profesyonelleri profesyonel ağ geliştirmek, bilimsel gelişmeler hakkında farkındalığı artırmak, hastalıklar hakkında bilgi vermek ve insanları ruh sağlığı konusunda doğru bilgilendirmek için sosyal medya kullanabilirler. Ayrıca sosyal medyadan sağlık politikalarını tartışabilir, yönlendirebilirler. Bu nedenle bilgilendirme amaçlı paylaşımlar değerli. Ruh sağlığı profesyonellerinin bilgi alışverişinde bulunmaları, kaynak paylaşımları yapmaları kendi gelişimleri için de önemli.

Ama bu konuda dikkat edilmesi gereken kurallar olmalı. Etik kurallar profesyoneller için medya ve sosyal medyada da geçerlidir. Sadece daha çok bilinmek, kendi tanıtımlarını yapmak, ilgi çekmek için etik dışı paylaşımlar yapmak sorunlu bir durumdur. Hastalar hakkında bilgi verici paylaşımlar, doğru ve kesin olmayan bilgileri ilgi çekici olarak sunmak, hatta çıkar amaçlı yanlış bilgilendirmede bulunmak sosyal medya söz konusu olmadığı zamanlarda da kabul edilmezdi. Dolayısıyla ruh sağlığı profesyonelleri için etik kurallar sosyal medya için değişmez. Sosyal medyayı eğer profesyonel kimliği ile kullanıyorsan ve profesyonel bilgilendirme yaptığını

düşünüyorsan sosyal medya dışında geçerli tüm kurallar orada da geçerli olmalıdır.

Sosyal medya hekimlerin kendi aralarında bilgi alışverişi yaptığı, makale paylaştığı, vaka tartıştığı, meslektaşlarına danışabildikleri bir alandır. Ama bu alan bu amaçla kullanıldığı zaman diğer insanlara, özellikle hastalara kapalı bir alan olmalıdır.

Son yıllarda sıklıkla üzerinde tartışılan bir konu da hastalar ile sosyal medya üzerinden direkt ilişki kurulmasıdır. Bu sürecin yararları ve zararları vardır. Ama gittikçe artan bir durum olması nedeniyle tartışılması gereken konulardan biridir.

Medyanın ve özellikle sosyal medyanın ruh sağlığını güçlendirme çalışmalarında nasıl bir yeri olabilir? Bu konuda yapılabilecekler nelerdir?

Ruh sağlığı alanı bu konuda hiç bir yetkinliği olmayan kişilerin çok ilgi gösterdiği ve konuştuğu, hatta pratik yaptıkları bir alan olma özelliğini maalesef halen koruyor. Bu nedenle sistemli, etik kurallara uygun bir şekilde hem medyada hem de sosyal medyada alanın profesyonellerince yapılacak bilimsel bilgilendirmeler çok daha önemli. Geniş kitlelere ulaşma şansı tanıyan bu mecraların doğru kullanımı ruh sağlığını güçlendirme çalışmalarında çok etkin olacaktır. Medya ve sosyal medya bize depresyon, terör saldırısı gibi olaylarda geniş kitleleri bilgilendirme, destekleme ve yönlendirme şansı verdi. Yine psikiyatrik hastalıklar için yapılan yanlış bilgilendirmeleri, damgalamaları değiştirmek için de bir alan yaratmaktadır. Önemli olan alanı doğru ve düzenli kullanmak olacaktır. Derneğin düzenli yaptığı bilgilendirmeler bence bu anlamda çok önemlidir. Kurumsal ve güvenilir bilgilendirmeler değerlidir. Dernek aynı zamanda üyelerinin alanları doğru kullanımı için bilgilendirme ve değerlendirme yapmayı sağlayacak bazı girişimlerde bulunabilir. Bir kılavuz hazırlanması, etik kuralların belirlenmesi kadar yapılan paylaşımların etkilerini değerlendiren araştırmalar planlamak da gerekir diye düşünüyorum.

Bu ufuk açıcı ve bilgilendirici söyleşi için sizlere teşekkür ediyor, okurlarımız adına esenlikler diliyoruz.

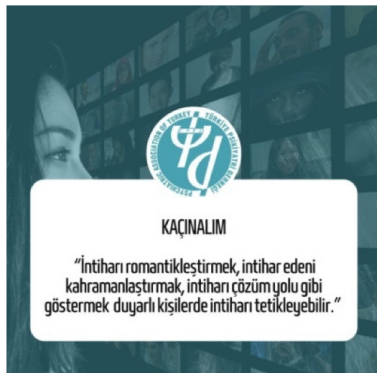
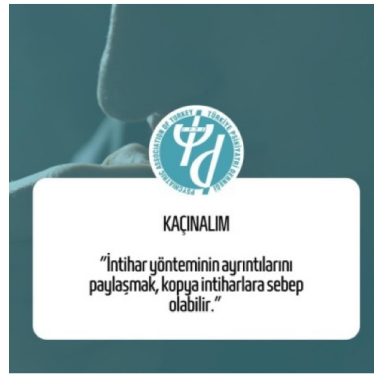
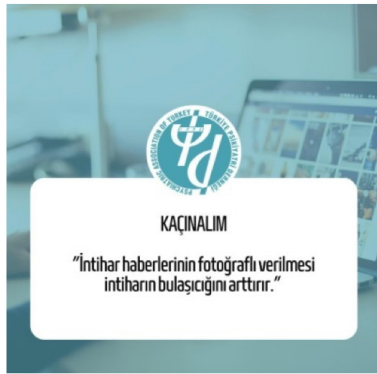
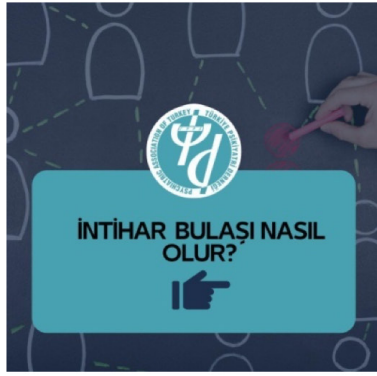
Medya ve Ruh Sağlığı: İntihar Davranışı ve İntihar Haberleri

Gülin Özdamar Ünal* , Güneş Devrim Kıcalı**

Merhaba Sayın Bülten Okurları,

Bu yazıyı medya ve ruh sağlığı alanında, derneğimiz Krize Müdahale ve İntihar Çalışma Birimi olarak geçtiğimiz yıl içerisinde gündeme aldığımız ve gerçekleştirdiğimiz projelerimiz ve faaliyetlerimizle ilgili sizleri bilgilendirmek için kaleme alıyoruz.

Bilindiği üzere, kitle iletişim araçları özellikle sosyal medya intihar davranışları üzerinde belirgin bir etkiye sahiptir. Bu etkiler arasında intihara yönelik damgalayıcı tutumlar, intihar haberlerinin uygun şekilde verilmemesi, intihar düşüncesinin sosyal medya aracılığıyla paylaşılması gibi durumlar yer almaktadır. Bu olumsuz yaklaşımlar

Psikiyatriden Gündeme programının "İntihar; Nasıl Anlaşılır, Nasıl Engellenir?" bölümünü izlemek isteyen okurlarımız için:

*Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

**Uzm. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Werther etkisi olarak da tanımlanan taklit intihar davranışlarının artmasına yol açabilir. Öte yandan **Papageno etkisi** ise kriz durumlarında intihar dışı alternatifler sunarak intihar davranışlarının azalmasına da katkı sağlayan medyanın koruyucu potansiyeline dikkat çeken bir kavramdır. Peki, biz ruh sağlığı profesyonelleri bu alanda neler yapabildik? Kısa başlıklarla özetlemek istiyoruz.

Geçtiğimiz yıl, sosyal medyada intihar haberlerinin verilmesi ve intihar davranışına yaklaşım ile ilgili, Afet ve Ruhsal Travma, Medya ve Ruh Sağlığı, Krize Müdahale ve İntiharı Önleme Çalışma Birimleri ve Genç Psikiyatristler Komitesi üyelerinden gönüllüler ile bir görev grubu oluşturuldu. Bu görev grubu, çevrimiçi toplantılar ve yazılı iletişim yolu ile bir araya gelerek intihar davranışı ile karşılaşıldığında yaşanan zorluklar, sosyal medyada intihar haberlerinin uygunsuz şekilde verilmesi ile ilgili örnekler ve olası çözümler üzerine bir rapor düzenledi. Takip eden dönemde ise Twitter, Instagram, Facebook ve Youtube gibi sosyal medya platformlarında intihar haberlerinin uygunsuz paylaşımlarının yarattığı zararlar ile medya kullanıcılarının bilgilendirilmesini hedefleyen içerikler ve slogan tasarımı oluşturdu. Derneğimizin Instagram hesabından intihar davranışı ve medya konulu bilgi kartları paylaşıldı. Yakın dönemde *Psikiyatriden Gündeme*'nin konuğu olarak Krize müdahale ve İntiharı Önleme Çalışma Birimi üyelerimizden Prof. Dr. Halise Devrimci Özgüven **“İntihar Nasıl Anlaşılır, Nasıl**

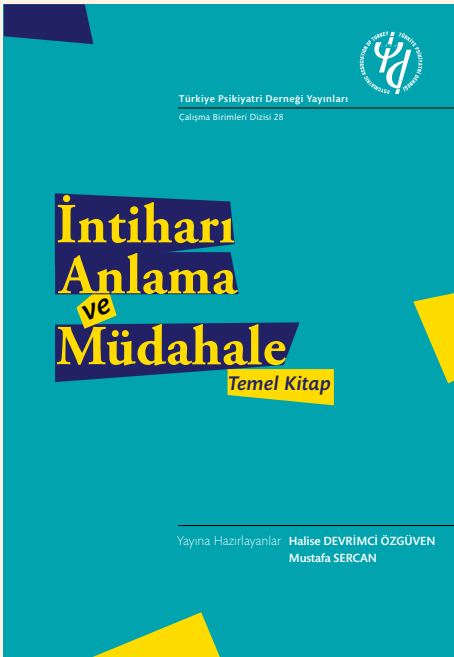
Engellenir?” başlıklı konuşması ile meslektaşlarımızı bilgilendirdi. İzlemeye kaçırınlar için Youtube kanalımızdan bu zengin içeriğe ulaşabilirsiniz. Twitter aracılığıyla kurgusal senaryo Tweet dizisi oluşturmak ve Facebook üzerinden intihar haberlerine yönelik paylaşımlar yapmak da önümüzdeki günlerde değerlendirilmek üzere planlanmıştır.

Yazının kaleme alındığı günlerde meslektaşlarımız arasında da bu acı kayıpları yaşadık. Birçok sosyal medya platformlarında yapılan paylaşımlar bir yanıyla adeta kaybın ardından süreci anlamlandırma çabalarına, yas sürecinin tamamlanmasına yardımcı olurken bir yanıyla da geride kalanlar için can yakıcı durumlara yol açtı. Medyada intihar haberlerinin paylaşımı ile ilgili bizlerin öncü rolü olduğunu unutmamız gerekir.

Yaşadığımız kayıplar ve bu haberlerin paylaşım tarzlarının da tartışma konusu olduğu düşünülürse, ilerleyen dönemde bizlere hem destek düzeneği oluşturmak hem de koruyucu ruh sağlığı hizmetlerini ruh sağlığı profesyonellerine sunmak doğrultusunda önemli roller düşmektedir. Derneğimiz, önceki dönemlerde de üzerinde çalışılmakta bulunan psikiyatristlere yönelik koruyucu ruh sağlığı hizmetleri ile ilgili modelini geliştirmeyi hızlandırdı. Bu modelle meslektaşlarımız arasında destek ağını güçlendirmek ve tükenmişliği azaltmak amaçlanmaktadır. Siz değerli okuyucularımızdan da bu alanda katkı sağlamak ve görüş sunmak isteyenleri çalışma birimimizin bir üyesi olmaya davet ediyoruz. Esen kalın!

TPD Yayınları

Sipariş için: tpdyayin.psikiyatri.org.tr

İntiharı Anlama ve Müdahale

Yayına Hazırlayanlar: **Halise Devrimci Özgüven, Mustafa Sercan**

Ekim 2019 (1. baskı), 472 Sayfa

İntihar anının tanımlayıcı duyguları umutsuzluk, çaresizlik ve korkudur. Bu duygular ölümü seçen kişi için de, ona yardım eli uzatacak olanlar için de söz konusu. Krize Müdahale ve İntiharı Önleme Çalışma Birimi'nce hazırlanan bu kitap ruh sağlığı profesyonellerine yönelik olarak, intihar karşısında klinisyene temel bilgi ve uygulama donanımı sağlamak amacıyla hazırlanmış, intihar davranışının anlaşılmasına katkı sağlaması ve yol göstermesi hedeflenmiştir.

Bu kitapta intihar gibi karmaşık ve çoklu etmenlerle ortaya çıkan bir sürecin her yüzüne dokunulmaya çalışılmış, her yönünü anlamaya ve yardım etmeye ilişkin bilgiye yer verilmesine gayret edilmiştir. Tarihinden ölenin arkada bıraktıklarına, akut dönem müdahalesinden uzun dönem önleme çalışmalarına, psikanalitik açıklamasından nörobiyolojisine, farmakolojik tedavisinden psikoterapisine dek...

İntiharı Anlama ve Müdahale – Temel Kitap'ın intihar riski olan hastalara yardım görevi üstlenenlere, kaynak azlığı çekilen bu alanda intiharın her yüzüne dönük katkı sağlaması umut ve dileğiyle...

Medya ve Ruh Sağlığı: Psikiyatriden Gündeme

TPD Bülteni'nin bu sayısında medya ve ruh sağlığı konusunda Türkiye Psikiyatri Derneği ve Medyascope iş birliği ile yayın hayatına hızla devam eden Psikiyatriden Gündeme programı hakkında, program ekibinden Uzm. Dr. Merve Metin ile konuştuk.

Söyleşi: Selin Tanyeri Kayahan*

Öncelikle Psikiyatriden Gündeme ekibi olarak bizimle söyleşi yapmayı kabul ettiğiniz için Türkiye Psikiyatri Derneği bülten yazı ekibi adına teşekkür ederim. Psikiyatriden Gündeme projesi nasıl başladı, nasıl gelişti? Ekibiniz kimlerden oluşuyor?

Bu soruyu sorduğunuzda aslında ne kadar uzun zaman olduğunu tekrar hatırladım. Bu sene *Psikiyatriden Gündeme* programının 4. yayın döneminin içindeyiz.

Ruh sağlığıyla ilgili konuların ve toplumsal gündemde yer alan kimi konuların psikiyatri ve ruh sağlığı uzmanlarınca değerlendirilmesinin hem ana akım ve alternatif medya hem de güncel iletişim ve etkileşim kanallarında önemli bir yer aldığını ve toplumun ilgisini çekmeye başladığını gözlemliyorduk. Aslında her dönem psikiyatri uzmanları farklı şekillerde toplumla bu kanallarla temasını sürdürmeye çalışıyordu ancak özellikle son dönemde, alanda yetkin olmayan kişilerce bazen bilgisizliği çoğaltan ve yanıltan, bazen zarar verme ihtimali yüksek mesajların kitlesel iletişim araçlarında kendine daha kolay yer bulduğu kanaatindeydik.

Türkiye Psikiyatri Derneği de kurulduğu ilk dönemden itibaren yazılı ve görsel, son yıllarda da internet medyasında yer alabilmek için yoğun çaba sarf etmiştir. Aslında temel hedefimiz ruh sağlığı ile ilgili hem güncel hem de merak edilen konuları etik, doğru ve kapsamlı bir şekilde toplumdaki bireylere ulaştırabilmektir. Bunun güncel bir adımı olarak, artık daha yaygın şekilde takip edilen, internet üzerinden yayın yapan saygın bir televizyon kanalı olan **Medyascope** ile irtibata geçildi. Bu süreçte özellikle iki kişinin öncülüğü ve yardımları sayesinde çok güzel yol alabildik. TPD üyesi Uzm. Dr. İlker Küçükparlak ve o dönem Merkez Yönetim Kurulu üyesi Uzm. Dr. Serap Erdoğan Taycan sürecin işlerliğinde önemli katkılar sağladılar.

Ön hazırlıklar tamamlandıktan sonra ilk yayınımları 23 Şubat 2020'de konuştumuz Prof. Dr. Fatih Öncü ile Medyascope stüdyosunda gerçekleştirdik. Bu süreç hepimiz için yeni ve oldukça heyecanlıydı. Tüm Medyascope ekibi

bizleri hem çok güzel ağırladılar hem de her adımda bize yardımcı oldular.

Programımızın 4. yılı içerisindeyiz. Aldığımız geri dönüşler oldukça olumlu oldu ve beklediğimizden daha çok kişiye ulaşabildiğimizi görüyoruz. Bu durum hem bizleri çok mutlu ediyor hem de motivasyonumuzu artırıyor. Konuları belirleme, konuklarımızla irtibata geçme aşamasında tüm ekip olarak iş birliği içinde çalışıyoruz. Aslında ekibimiz ilk başta dört kişiden oluşuyordu: Uzm. Dr. Serap Erdoğan Taycan, Uzm. Dr. İlker Küçükparlak, Dr. Aslı Kayacan ve Dr. Merve Metin. Ancak zaman içinde giderek daha büyük bir aile olduk. Ekibimizin bir ekran öne üyeleri bir de görünmeyen ancak tüm organizasyonda yer alan üyeleri var. Halen yapım ekibimizde, ekran önünde Dr. Merve Metin, Dr. Aslı Kayacan, Dr. Alper Bülbül, Dr. Samet Kurnaz, Dr. Sinem Yolcu, Dr. Öykü Özçelik, Dr. Işık Batuhan Çakmak yer almaktadır. Ekibimizin ekran önünde görünmeyip planlama ve organizasyonu sağlayan bireyleri ise Uzm. Dr. Serap Erdoğan Taycan, Dr. Necip Çapraz, Dr. İrem Ekmekçi Ertek ve Dr. İlker Küçükparlak'tır.

*Uzm. Dr., Yalvaç Devlet Hastanesi, Isparta

Sizce medyanın, toplumun ve bireyin ruh sağlığı üzerine nasıl etkileri var? Psikiyatriden Gündeme bu ilişkinin hangi aşamasında yer alıyor?

Medyanın hepimizin hayatındaki etkisi yadsınamaz bir gerçek diye düşünüyoruz. Biz de daha çok kişiye ulaşabilmek adına bu düşünceyle yola çıktık. Toplumdaki bireyler çoğu zaman ruhsal hastalıkları ve bu hastalığa sahip kişileri medya aracılığı ile tanımaktadır. Bu yönüyle aslında medya, ruhsal hastalıklar hakkında toplumu bilgilendirmede değerli ve etkili bir kaynaktır. Ancak medyada çoğu zaman ruhsal hastalıklar ve bu hastalıklara sahip bireyler hakkında yanlış bilgi ve yorumlamaların olduğunu da gözlemliyoruz. Medyada yapılan yanlış bilgilendirme veya yorumların tekrarlanması ile izleyicinin zihninde ruhsal hastalığa sahip bireylere ilişkin yanlış algılar oluşmaktadır. Bu yönüyle güçlü bir ikna ve yönlendirme etkisine sahip olan medya, maalesef ruhsal hastalıklar konusunda olumsuz inanç, tutum ve davranışların oluşmasına yol açabiliyor. Bunun sonucunda oluşabilecek ayrımcılık ve damgalama üzerinde zaman zaman olumsuz etki yarattığına tanık oluyoruz. Ayrımcılık ve damgalama süreçlerinin de herhangi bir ruhsal hastalığa sahip birey ve yakınlarının sosyal yaşantılarını ve psikolojik süreçlerini olumsuz etkileyip, yaşam kalitelerini düşürdüğünü gözlemliyoruz. Öte yandan ruhsal açıdan zorlanma yaşayan ve başvuruda bulunacak bireylerde sağlık hizmetine ulaşmakla ilgili zorlantıların olduğunu da biliyoruz.

Psikiyatriden Gündeme'nin temel amacı medyanın hızlı ve kolay ulaşılabilir etkisini olumlu şekilde kullanarak, doğru ve bilimsel bilgi ile olabildiğince çok kişiye ulaşabilmek. Bazen sadece doğru bilgiyi doğru şekilde aktarabilmek yeterli olurken bazen de amacımız ruh sağlığını da yakından ilgilendiren konularda farkındalık yaratmak oluyor. Kişilerin merak ettikleri konularda istedikleri zaman kolayca ulaşabilecekleri bir kaynak oluşturuyoruz bir yandan da. Bu şekilde doğru bilgi ile etik bir şekilde hem toplumdaki her bireyde farkındalık oluşturmaya çalışıyor hem de medyanın olumsuz kullanımları ile ruhsal süreçlerle ilgili meydana gelen önyargı ve damgalamanın önüne geçmeye çalışıyoruz.

Programın yapım süreci nasıl ilerliyor? Ele aldığınız başlıklar arasında hem uçuş fobisi, iklim krizi, ilişkiler, "bilinçaltı temizliği" gibi popüler ve sık merak edilen konular hem de intihar, depresyon, bağımlılık gibi psikiyatrik hastalıklar göze çarpıyor. Konular ve konuşmacılar nasıl belirleniyor?

Ruh sağlığını ilgilendiren her konunun ayrı ayrı önemli olduğunu düşünüyoruz. Ancak özellikle son dönemlerde ruh sağlığı alanının özellikle sosyal medyada dikkat çekmek

amacıyla paylaşımlara fazlasıyla konu olduğunu görüyoruz. Maalesef bu paylaşımlar veya tartışılan konular hakkında çok fazla uygunsuz ve yanlış bilgilendirme olduğunu, zaman zaman da dilin kullanımının ne kadar yoğun olumsuz algılamaya yol açabildiğini gözlemliyoruz. Bizler de birçok kişi gibi gündemi medya ve yeni akım medya aracılığı ile takip ediyoruz. **Psikiyatriden Gündeme** programı ile amacımız ruh sağlığını ilgilendiren tüm konuları kapsayabilecek genişlikte bir içerikle bilgilendirici, doğru ve bilimsel bilgiyi genel popülasyona ulaştırmak.

Konular ve konuklarımızı belirlerken, kendi aramızda toplantılar düzenliyor ve fikir alışverişi yapıyoruz. Hem gündemi takip ediyoruz hem de yapılan geribildirim ve önerileri dikkate alıyoruz. Konuları belirlerken amacımız sadece ruhsal bozuklukları doğru bir şekilde ele almak değil aynı zamanda toplumda yankı uyandıran veya etik ihlâl olduğunu düşündüğümüz konularla ilgili de farkındalık yaratabilmek ve doğru bilgiyi etik çerçevede ulaştırabilmek oluyor. Konuklarımızın tamamı alanında uzman ve yetkin kişiler oluyor ve bu süreçte onlar da en az bizim kadar sürece dahil olarak ortaya bir ekip işi çıkarmış oluyoruz. Bu vesileyle konuklarımıza da katkılardan dolayı tekrar teşekkür etmek isteriz.

Buradan tekrar hatırlatmış olalım. **Psikiyatriden Gündeme** 4. yayın döneminde de her hafta cumartesi günü saat 21.00'de Medyascope'a ait sosyal medya kanallarından canlı yayımlanmaktadır. Programın videosu daha sonra derneğimizin YouTube kanalına, Podcast'i ise derneğimizin Spotify kanalına yerleştirilmekte ve derneğimizin takipçi kitlesine ulaşmaktadır. İzleyicilerimiz tarafından gönderilecek her türlü soru, öneri ve katkıya açık olduğumuzu da belirtmek isteriz.

Günümüzde hem ülkemizde hem de dünya genelinde bilginin kitlelere yayılmasına aracılık eden medyanın ilgisinin özellikle psikiyatri alanına yöneldiğini pek çok örnekte görebiliyoruz. Bu durumun olumlu ve olumsuz yanları sizce neler? Yayıncılık etiği bağlamında Psikiyatriden Gündeme ekibi olarak özellikle önem verdiğiniz başlıklar var mı?

Tüm dünya olarak artık medya kültüründe yaşıyoruz. Psikiyatri ile ilgili konular da eskiden beri merak konusuydu ancak medya kültürü yaygınlaştıkça daha görünür hâle geldi. Toplum merak ettiği için de psikiyatri alanı sürekli medyada yer almaya başladı diyebiliriz. Tabii ki bu durumun olumlu ve olumsuz yanlarının da olabileceğinin farkındayız. Eğer ki medya gerçekten psikiyatrinin tanınması, doğru bilgilendirme, hastalara ve hastalıklara doğru yaklaşım için kullanılıyor ise gerçekten olumlu etkilerden söz etmek mümkündür. Yapılan çalışmalar psikiyatri alanında olumlu medya gönderilerinin, damgalayıcı tutumlarda azalmaya yol açmasının muhtemel olduğunu göstermiştir. Ama maalesef her zaman bu şekilde olmadığını gözlemliyoruz. Psikiyatri, psikiyatrik hastalıklar ve bu hastalıkların belirtilerinin toplum tarafından az tanınmasının damgalamayı artırıcı bir sebep olduğunu

biliyoruz. Bu konuda bilgilendirme ve eğitim konusunda en yaygın ve etkin kullanabileceğimiz araç medyadır. Ancak psikiyatri ve psikiyatrik hastalıklar medyada ağırlıklı olarak olumsuz olarak verilmektedir. Özellikle psikiyatrik hastalıkları şiddet ve suç unsurlarının nedeni olarak gören bu anlayış psikiyatri ve psikiyatri hastalarını damgalamaktadır. Medyada psikiyatrik terimlerin uygunsuz kullanımı da olumsuz algıyı artırıcı etkiye sahip olup bireylerin yanlış değerlendirmelerine de yol açabiliyor.

Sonuç olarak psikiyatri, toplum ve medya arasında iç içedir. Daha çok kişiye hızlı ve kolay bir şekilde doğru ve bilimsel bilgiyle ulaşabilmek için medyayı kullanmamız önem arz ediyor. Her ilişkide olduğu gibi psikiyatri ve medya ilişkisinin de belli bir çerçevesi olması gerekir. Bu çerçeveyi belirleyen ilkelerin başında etik kurallar geliyor. Medyada psikiyatrinin kullanımında etik kurallar, doğruluk ve zarar vermeme ilkelerinin de geçerli olduğunu tekrar belirtmenin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Yayınlarımızda özellikle toplumda herhangi bir durumla ilgili psikiyatri ve psikiyatrik terminolojinin kullanımı ile ilgili uygunsuz veya yanlış kullanımları veya psikiyatriyi içeren etik ihlallerin olduğunu gördüğümüzde bu konuyla ilgili özellikle bir yayın içeriği hazırlamaya çalışıyoruz. Ekip olarak temel amacımız etik kurallar çerçevesinde, ayrımcılık ve damgalamayı azaltmaya yardımcı içerikler hazırlamak oluyor.

Psikiyatriden Gündeme ekibi olarak bu güzel söyleşi için sizlere, ayrıca bu sürecin başlamasına katkısı olan yapımcılarımıza, bize ev sahipliği yapan Medyascope ekibine, değerli katkıları olan konuklarımıza ve değerli takipçilerimize de tekrar teşekkür ederiz. Sosyal medya hesaplarımız ve Psikiyatriden Gündeme Youtube kanalımızdan bizi ve yayınlarımızı takip edebilirsiniz.

Psikiyatriden Gündeme programını izlemek isteyen okurlarımız için:

Türkiye Psikiyatri Derneği ve Hak Savunucusu Dernekler Arası İş Birliği

Öykü Özçelik*

Kuruluşundan bu yana koruyucu ruh sağlığı anlayışına temel ilkeleri arasında yer vermekte olan Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD), bu bilinci toplumun geneline yaymak ve yaşatabilmek adına sayısız girişimde bulunmuştur.

Toplum tarafından ruhsal bozuklukların yanlış biçimde tanınmasının önüne geçilmesi (damgalama), ruh sağlığı sorunu yaşayan bireyler ve yakınlarının takip, tedavi sürecinde ve hayatın diğer tüm alanlarında karşı karşıya kaldıkları sorunların saptanması ve önlenmesine yönelik adımların planlanması, gerektiğinde hukuki ve medeni hakların kullanılabilmesi için iletişim ve bağlantıların kurulması, yeterli ve düzenli tedavi hizmetlerinin sağlanabilmesi hususlarında çalışmalar halen devam etmektedir. Bu amaçlarla, salgın döneminde öncelikle yeniden hız kazanan ruh sağlığı yasası çalışmalarında birlikte hareket edebilmek, sonra da kronik psikiyatrik tedavi görenlerin COVID-19 aşısına erişiminin artırılması kampanyası ile ilgili ruh sağlığı alanında hak savunuculuğu yapmakta olan derneklerle yineleyen görüşmeler yapılarak iş birliği olanakları değerlendirildi. Bu bağlamda, iletişim kurmakta öncelik verilen dernekler, yapılarında ruh sağlığı alanında hizmet alanlar ve yakınlarının doğrudan karar verici görevler aldığı, temel etkinlik alanı ruh sağlığı alanında yaşanan hak ihlalleri, ayrımcılık ve damgalanma ile mücadele olan dernekler oldu. Şizofreni Dernekleri Federasyonu, Lityum Derneği ve Bipolar Yaşam Derneği temsilcileri ile bazı somut adımlar hayata geçirildi.

Zaman içinde, devam eden iletişim ağı sayesinde bu iş birliğinin kamuoyuna ortak ve kapsayıcı nitelikte açıklamalar yapabilmek, kamu kurumları ile kurulan temaslarda temsiliyet gücü sağlama ve damgalanma ile mücadelede daha güçlü ve organize hareket edebilmek gibi olanaklara açık olduğu görüldü. Dernekler arasındaki bu etkileşimin ruh sağlığı hizmeti alan ve verenlere, aslında tüm topluma sağlayacağı katkının yanı sıra, her bir derneğin kurumsal yapısı, işlevselliği ve etki alanıyla ilgili önemli sonuçları olmasını umuyoruz.

Bu iş birliği kapsamında, TPD ile ruh sağlığı alanındaki diğer dernekler ve hak savunucusu derneklerin yapmış olduğu 30 Mart 2022 Dünya Bipolar Günü, 24 Mayıs 2022 Dünya Şizofreni Günü, 10 Eylül 2022 Dünya İntiharı Önleme Günü ve 10 Ekim 2022 Dünya Ruh Sağlığı Günü ortak açıklamaları hatırlanmaya ve dikkate değer. Tarih 6 Temmuz 2022'yi gösterdiğinde ise savunucu derneklerin, hekimlik değerlerine yönelik yapılmış olan saldırıyı kınayan ve

şiddet sarmalına dur deyip bilimin ve hekimlerin yanında oldukları mesajlarını içeren ortak basın açıklamaları dayanışma duygularımızı güçlendirerek üzüntü ve öfkemizi dindirmeye yardımcı oldu, yüreklerimize biraz olsun su serpti.

Ayrımcılığın hem sergilendiği hem de yeniden üretildiği alanlardan biri olduğu düşünülerek damgalanma karşısında ilk ortak etkinliklerden biri mizah, özel olarak da karikatür ile ilgili planlandı. Karikatürist Aslı Alpar'ın yöneticiliğinde 2 Eylül 2022'de Şizofreni Dernekleri Federasyonu, Lityum Derneği, Bipolar Yaşam Derneği ve TPD üyelerinin katılımı ile çevrim içi olarak "Önyargılara Karşı Çiziyoruz" Karikatür Atölyesi düzenlendi. Bu atölyeden bazı eserler 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde sergilendi. Şizofreni Dernekleri Federasyonu'ndan Yasemin Şenyurt'un 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü ile ilgili dernek temsilcileri ve atölye yöneticisi karikatürist Aslı Alpar ile gerçekleştirdiği röportajları TPD Youtube kanalından izleyebilirsiniz: <https://youtu.be/vdHgG0DU5Dw>

İş birliği kapsamında, savunucu dernek temsilcileri son iki Ulusal Psikiyatri Kongresi'ne (UPK) TPD Merkez Yönetim Kurulu'nun davetlisi olarak katılıyor. Bu uygulamanın tüm ulusal kongrelerde de sürdürülmesi, katılımın etkinliklerle

* Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

yapılması planlandı. 58. UPK'de TPD ve savunucu derneklerin iş birliği ile ilgili bir çalışma grubu gerçekleştirildi. Bunun yanında savunucu dernek temsilcilerinin konuşmacı olarak yer aldığı, Dr. Haldun Soygür ve Dr. Koray Başar'ın oturum başkanlığını yürüttüğü "Psikiyatrik Tanı Sonrası Hayata Karışmak" başlığıyla bir panel düzenlendi. Kongre katılımcıları tarafından ilgi gören panel, çok olumlu geribildirimler ile karşılandı.

TPD'nin hak savunucusu derneklerle sürdürdüğü bu iş birliğinin günbegün güçlenerek devam etmesini ve mesleki uygulamalarımıza katkı sunmasını, dernek üyelerimizin değerli katkılarıyla sağlayabilme umudunu taşıyoruz.

Birlikte güçlüyüz!

ŞİZOFRENİ DERNEKLERİ FEDERASYONU

Federasyon, ülkemizde koruyucu ruh sağlığı anlayışını toplumun her kademesinde yerleştirmek; ruhsal bozukluklar ortaya çıktığında mevcut tüm tedavi olanaklarını hastalıktan muzdarip birey için seferber etmek ve tedavi sonrası bireyin sevmek ve üretmek kapsamındaki yetilerini ifade edebilmesi için en kapsamlı zemini oluşturmak ufku içinde çalışmaktadır. Başkanı Prof. Dr. Haldun Soygür'dür. İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli ve Gaziantep'te federasyona bağlı derneklerimiz bulunmaktadır.

Üye derneklerimiz şizofreni tedavisi gören bireyler, yakınları ve gönüllüler, uzmanlar ile dayanışma içinde çalışmaktadır. Üyelere yönelik psiko eğitim, sosyal beceri ve aile toplantıları gerçekleştirmektedirler. Ayrıca toplum temelli tedavinin önemini bilinci ile üniversitelerde, hastanelerde ruh sağlığı ile ilgili etkinliklere katılmaktadırlar. Sergi, konser, yaşayan kütüphane, imza günü gibi etkinliklerle üyelerimizin yaratıcı yönleri desteklenmektedir.

Damgalama ile mücadelede de aktif çalışmalar yürütmekteyiz.

Federasyonun Toplumla Bütünleşme Projesi olarak hayata geçirdiği **Mavi At Kafe Kültür ve Yaşam Ortamı** 5 Haziran 2009 tarihinden günümüze Ankara'da Beşevler semtinde şizofreni tedavisi gören bireylerin çalışmasına imkân vermektedir. Bireylerin kafede çalışma imkânı ile birlikte özgüven kazanmaları kadar önemli olan bir başka unsur önyargı ve damgalama ile mücadele için hep birlikte çalışmamızdır.

Etkinliklerimizden Örnekler:

1. 2012 yılında ilk kez gerçekleşen **Toplum ve Şizofreni Sempozyumu** 2019

yılına kadar her sene farklı bir temada uzmanların, tedavi gören bireylerin ve ailelerinin, gönüllülerin katkıları ile gerçekleştirilmiştir. 2019 yılında Mavi At Kafe Kültür ve Yaşam Ortamı'nın 10. Yılı'nı kutlamak için **Uluslararası Toplum ve Şizofreni Kongresi** ile **Ruh Sağlığı Kooperatifi Çalıştayı** düzenlenmiştir.

2. **Görmezden Gelmeyelim Sergisi ve Kitabı:** Şizofreni hastalığının tedavi sürecini tarihsel bağlamda ele alan sergi Türkiye'nin farklı şehirlerinde açılmıştır. Sergide yer alan *Empati Kabini* ile hastalık sürecinde yaşanan zorluklara ilişkin farkındalık yaratılması amaçlanmıştır.

İnternet adresimiz: www.sizofrenifederasyonu.org

E-posta: kafemaviat@gmail.com

Instagram: @maviatkafeankara

Yasemin ŞENYURT

Şizofreni Dernekleri Federasyonu adına

LİTYUM DERNEĞİ

Biz, iletişim, bilgilendirme, bilgi üretme ve destek sistemlerimizi geliştirmek amacıyla bipolar bozukluk tanılı bireyler, yakınları, hekimler ve gönüllü kişiler olarak bir araya gelerek 20 kişilik çekirdek bir grup halinde toplantılar gerçekleştirdik ve iki yılın ardından dernek kurma kararı aldık. Dernek ismimizi de tarihsel anlamını ve tedavi konularındaki önemini yitirmeyen “Lityum” olarak belirledik.

Hasta ve hasta yakınlarının haklarını gözeterek birlikte olunabildiğinde yalnızlık hissini azaltmanın ve onlara sağlanacak güven ortamını oluşturmanın önemine inanıyoruz.

Geçmişte resim atölyeleri ve sergileri yapıldı ayrıca Uluslararası Efes Bipolar Bozukluk Günleri düzenlendi. Şimdilerde de gündemimizde, geçtiğimiz aylarda düzenlenen “Önyargıya Karşı Karikatür Atölyesi” gibi savunucu dernekler ile ortaklaşa yürütmekte olduğumuz çalışmalarımız yer almaktadır.

İnternet adresimiz: www.lityum.org

E-posta: lityumdernegi@gmail.com

Instagram: @lityumder

İrem TAŞKIN

Lityum Derneği adına

BİPOLAR YAŞAM DERNEĞİ

Derneğimiz öncelikle bipolar bozukluk tanısı almış bireylerin ve yakınlarının hastalık hakkında bilgi sahibi olması ve farkındalık düzeylerinin artırılması için uzmanların da desteği ile çeşitli etkinlikler yapmaktadır. Bireylerin ilk tanı aldıklarında ve hastalıklarını kabul aşamasında yaşadıkları zorlukları en aza indirebilmek amacıyla bilgilendirme ve destek olma, amaçlarımız için önemli yere sahiptir.

Tanı alan bireylerin tedavilerine devam ederken aile ve çevre desteği ile toplumsal hayatın içinde kopmadan yaşamını sürdürebileceğini savunuyoruz. Eğitimsizlik ve bilgisizliğe dayalı olduğunu düşündüğümüz damgalama ile mücadele için hastalığın uzmanlar tarafından anlatıldığı birçok etkinliğe ev sahipliği yaptık. Damgalama ile mücadele kapsamında hastalığı yaşayanlar ile çektiğimiz “Anlat ki Bilinsin” isminde iki adet kısa film çok izlendi.

Pandemi nedeniyle son üç yıldır sosyal medya kanallarımızı çok daha aktif kullanıyor, bütün yönleri ile bipolar bozukluğu içeren canlı yayınlar yapıyoruz. Bu yayınlarda hasta ve hasta yakınları uzmanlara sorularını yönelterek cevap alıyorlar. Sonrasında bu yayınları Youtube kanalımıza ekliyoruz.

Her yıl 30 Mart Dünya Bipolar Günü kapsamında geniş çaplı etkinlikler düzenliyoruz. En son pandemiden

önce Lape Hastanesi'nde çok yüksek katılımlı bir etkinlik yapmıştık. Ümidimiz, önümüzdeki yıl 30 Mart'ta tekrar yüz yüze geniş katılımlı bir etkinlikte buluşabilmek.

İnternet adresimiz: www.bipolaryasam.org

E-posta: info@bipolaryasam.org

Instagram: @bipolaryasamdernegi

Twitter: @bipolardernegi

Facebook: @bipolaryasamdernegi

Özlem SARI

Zeynep ANAFAROĞLU BIKMAZ

Bipolar Yaşam Derneği adına

Türkiye Psikiyatri Derneği Araştırma Bildiri Ödülleri İzmir'de sahiplerini buldu

19-23 Ekim 2022'de İzmir'de düzenlenen 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde, her yıl olduğu gibi bu yıl da Araştırma Bildiri Ödülleri sahiplerini buldu. Jüri üyelerini A. Elif Anıl Yağcıoğlu, Hale Yapıcı Eser, Ömer Aydemir, Özen Önen Sertöz ve Yıldız Akvardar'ın yaptığı Araştırma Bildiri Ödülleri'nden **birincilik** ödülünü "Suç İşleyen Şizofreni Spektrum Bozukluğu Hastalarında Zorunlu Yatış Sonrası Uzun Etkili Antipsikotiklerin Tedavi Uyumu, Klinik Gidiş ve Yineleyici Suç İşleme Üzerine Etkisi: Üç Yıllık Ayna-Görüntü Çalışması" başlıklı araştırmaları ile **Yasin Hasan Balcıoğlu, Sinem Özdemir, Fatih Öncü** ve **Ahmet Türkcan** kazanırken, **ikincilik** ödülüne "Transdiyagnostik Bir Şizofreni Spektrum Bozukluğu ve Bipolar Bozukluğu Örneklemesinde Bilişsel Alt Grupların Nöroanatomi Özellikleri" başlıklı araştırmalarıyla **Emre Bora, Burcu Verim, Cemal Demirlek, Nabi Zorlu, Deniz Ceylan, Köksal Alptekin, Ayşegül Özerdem** ve **Berna Binnur Akdede** ile "Ergenlikten Beliren Yetişkinliğe Geçişte Depresyon ve İntihar Davranışının Gidişi ve Gelişimsel Bağlamı Boylamsal Bir Çalışma" başlıklı araştırmalarıyla **Hazal Yağmur Yılandıoğlu, Tezan Bildik, Şebnem Pırıldar, Zeki Yüncü, Umut Kırılı, Birsen Şentürk Pılan, Çiğdem Yektaş, Arkun Tatar, İpek İnal Kaleli** ve **Nurhak Doğan** layık görüldüler. **Üçüncülük** ödülünü ise "Tedaviye Yanıtsız Obsesif Kompulsif Bozukluk Hastalarında Anterior Kapsülötomisi Sonrası İzlem Çalışması" başlıklı araştırmalarıyla **Sibel Elmas** ve **Raşit Tükel** kazandı. Ödül kazanan tüm meslektaşlarımızı tebrik ederiz.

ERGENLİKTEN BELİREN YETİŞKİNLİĞE GEÇİŞTE DEPRESYON VE İNTİHAR DAVRANIŞININ GİDİŞİ VE GELİŞİMSEL BAĞLAMI: BOYLAMSAL BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Birsen Şentürk Pılan, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Uzm. Dr. Hazal Yağmur Yılandıoğlu, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Prof. Dr. Şebnem Pırıldar, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Prof. Dr. Tezan Bildik, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Doç. Dr. Umut Kırılı, Ege Üniversitesi Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü

İki Arada Bir Derede Geçiş Yılları

Hazal Yağmur Yılandıoğlu*

Bir filmin devam filmini çekmek,

Ergen hastaların yetişkinliğini görmek...

Ülkemizde ergen hastaların yetişkinliğe geçiş hizmetindeki yetersizlikler, takip ve tedavi konusundaki aksamalar, özellikle

de "Devamında ne oldu?" sorusu çalışmamızın ortaya çıkış nedenlerinden bir tanesiydi. Gelişimsel süreç boyunca psikiyatrik tanılarının gidişatları ve görünümündeki değişim merak ettiğimiz diğer bir konuydu. Bu sorulara bir cevap bulabilmek amacıyla çocuk-ergen ve yetişkin psikiyatrisi ortaklığında, bölümümüzde (bir kısmında intihar davranışları olan) depresyon hastalarıyla 2012 yılında yapılmış bir uzmanlık tezinin devamı niteliğinde boylamsal bir çalışma planladık. Arşiv dosyalarına erişme, güncel iletişim bilgilerini bulma konularında zorluklarımız oldu. Bazı hastalar o günleri ancak atlatabilmeleri, tekrar hatırlamak istememeleri,

*Uzm. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

yoğun çalışma koşulları ve çocuklarının bakımı gibi nedenlerle devam çalışmasında yer almak istemediklerini belirttiler. Katılımcılar ise bize yardımcı olmak, geçmiş hakkında konuşarak sorunlarını aştıklarını görmek istemek ve yardıma ihtiyaç duymak gibi nedenler belirttiler. Ergenlik döneminde hastaların tanıları K-SADS ile, yetişkinlik döneminde SCID-5 kullanılarak değerlendirildi. Tanısal değerlendirmeleri güçlendirmek amacıyla her vaka ergenlik dönemine ait hasta dosya kayıtları ve izlem sonundaki bilgiler birlikte ele alınarak 2 çocuk ve ergen psikiyatristi, 2 yetişkin psikiyatristi ve 15 yıldan fazladır çocuk ve ergen psikiyatrisi alanında çalışan bir erişkin ruh sağlığı uzmanından oluşan tanı doğrulama jürisi

ile tekrar değerlendirildi. Bu şekilde ergenlikte depresyon geçirmiş olan hastaların beliren yetişkinlik dönemi tanıları belirlendi. İzlem sonunda hastaların neredeyse tamamı en az bir psikiyatrik hastalık tanısı almaktaydı. Depresyon neredeyse tüm hastalarda tekrarlamıştı. Her 5 hastadan 4'ünün psikiyatri hizmetinden kopmuş olduğu görüldü. Çocukluk dönemi depresyonunun erişkin projeksiyonu bize risklerin hala devam ettiğini ve bu riskli grubun psikiyatri hizmetinden kopmadan takip edilmeleri gerektiğini göstermektedir. Çalışmamız yaşamın bu çalkantılı geçiş dönemindeki hastalara yönelik hizmetlerin geliştirilmesi adına geçiş psikiyatrisi poliklinikleri için bir adım niteliğindedir.

SUÇ İŞLEYEN ŞİZOFRENİ SPEKTRUM BOZUKLUĞU HASTALARINDA ZORUNLU YATIŞ SONRASI UZUN ETKİLİ ANTİPSİKOTİKLERİN TEDAVİ UYUMU, KLİNİK GİDİŞ VE YİNELEYİCİ SUÇ İŞLEME ÜZERİNE ETKİSİ: ÜÇ YILLIK AYNA-GÖRÜNTÜ ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Fatih Öncü, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Uzm. Dr. Sinem Özdemir, Hatay Dört Yol Devlet Hastanesi

Prof. Dr. Erguvan Tuğba Özel Kızıl, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

Uzm. Dr. Yasin Hasan Balcıoğlu, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Geçmiş, Şimdi ve Geleceğin Yansımalarında Psikiyatrinin "Ötekisi":

Adli Psikiyatriden Bir Ayna Görüntüleme Çalışması

Sinem Özdemir*, Yasin Hasan Balcıoğlu**

Türkiye'de modern psikiyatrinin kurucusu olarak kabul edilen Dr. Mazhar Osman ve ekibinin desteği ile 1924'te ToptaşıBimarhanesi'nin devamı olarak hizmet vermeye başlayan, içinde attığınız her adımda Türkiye'de psikiyatrinin gelişiminin ve tarihinin izlerini görebileceğiniz Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde psikiyatri alanında hizmet veren hekimler olarak 19-23 Ekim 2022 tarihlerinde düzenlenen 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Araştırma Birincilik Ödülü'ne layık görülen "Adli psikiyatri hastalarında koruma

ve tedavi sonrası uzun etkili antipsikotik (UEAP) kullanımının tedavi uyumu, klinik gidiş ve yineleyici suç işleme davranışı üzerine etkileri" adlı çalışmamız ile hastanemizin tarihi boyunca psikiyatri alanına yaptığı katkılara bir yenisini eklemiş olmanın gururu içerisindeyiz.

Kurumumuz, kuruluşundan bu yana adli psikiyatrik popülasyona hizmet vermekteyse de hastanemizde 1991 yılında Dr. Niyazi Uygur'un öncülüğünde resmi olarak "Adli Psikiyatri Eğitim ve Araştırma Birimi" adıyla kurulan kliniğimiz, hem Avrupa'nın en büyük kliniklerden biri olmasını sağlayan geniş hasta yatak kapasitesi ve çalışan sayısı, hem ülkemizin dört bir köşesinden gelen, değerlendirme ve bakım süreçlerinde en fazla özen ve dikkat gerektiren ve her klinisyen için en zorlayıcı vakaların bulunduğu bir tedavi merkezi olması hem de ülkemizde benzeri bulunmayan bir adli psikiyatri eğitimi ve deneyimi kazandırarak yetiştirdiği bir çok psikiyatrist ile yalnızca kurumumuzun en büyük yataklı kliniği ve köşe taşı birimlerinden biri olmakla kalmamış, aynı zamanda Türkiye'de adli psikiyatri uygulamalarına yön veren bir ekol olarak kabul görmüştür. Sahip olduğumuz bu klinik

* Uzm. Dr., Hatay Dört Yol Devlet Hastanesi

** Uzm. Dr. Yasin Hasan Balcıoğlu, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

zenginliğin ve çeşitliliğin bilime yapacağı katkıların heyecanı ile 2021 yazında bilim dolu yolculuğumuza başladık.

Ne yazık ki psikiyatri hastalarının çoğunun potansiyel olarak tehlikeli olduğu ve davranışlarının tahmin edilemez olduğu konusunda toplumda yaygın bir önyargı mevcut olup bu durum çoğu zaman şizofreni ve diğer psikiyatrik hastalıkların suç ve şiddet davranışı ile doğrudan ilişkilendirilmesine ve dolayısıyla biz ruh sağlığı alanında çalışanlar için damgalamayla ilintili etik kaygılara yol açmaktadır. Bu olumsuz görüş ve tutumlar hastaların çok büyük bir kısmının uygun tedavilerle ve rehabilitasyon çalışmalarıyla toplum içinde suç işlemeyen yaşayabileceği gerçeğine karşı önyargıya neden olmaktadır. Adli psikiyatri alanında çalışan hekimler olarak, suç işleyen psikotik bozukluk tanılı hastaların zorunlu ayaktan takip sistemine dahil edilmelerinin ve bunun dolaylı sonucu olarak düzenli tedavi almalarının sağlanmasının tekrarlayan suç davranışını azalttığı, hastalık seyrini olumlu yönde etkilediği, hastanede geçirilen zamanı azalttığı ve dolayısıyla hastanın kişisel özgürlüğünü artırdığı klinik deneyimlerimizde sıkça tanık olduğumuz konulardandı.

Öyle ki tarihin tozlu sayfalarını araladığımızda, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi psikiyatri acil ünitesinin girişinde “*Hastanın en iyi tedavisi toplumda olur, hastanızın yatması için ısrar etmeyiniz.*” cümlesinin bulunduğu bir tabela dikkati çekmektedir. Günümüze taşıdıkları ile bize halen bir şeyler anlatmaya çalışan Bakırköy’ün büyüleyici ve insanı hayrete düşüren anılar barındıran tarihine kayıtsız kalmak ne mümkün! Uzun yıllardır psikiyatri hastalarının toplum içerisinde tedavi edilebilmelerini sağlayacak yasal düzenlemelerin ve tedavi uyumlarını artıracak tedavi protokollerinin önemini bize sık sık hatırlatan teorik bilgi ve klinik gözlemlerimizin ışığında, günümüzdeki tedavi uyumunu artırıcı tedavi protokollerini düşünerek adli psikiyatri hastalarında koruma ve tedavi sonrası uzun etkili antipsikotik (UEAP) kullanımının tedavi uyumu, klinik gidiş ve yineleyici suç işleme davranışı üzerine etkilerini araştırmak istedik.

Çalışmamızı tasarlarken yaptığımız literatür araştırmaları doğrultusunda, her hastanın aslında kendi kontrolü olduğu bir araştırma metodu olan ayna-görüntü tasarımını UEAP ve oral antipsikotiklerin karşılaştırmasında kullanmayı planladık. Böylece UEAP’lerin öncelikli olarak kullanıldığı tedaviye dirençli ve tedavi uyumsuzluğu bulunan hasta kesimindeki olguların sonuçlarını daha iyi yansıtabilecektik. Üstelik adli psikiyatrik popülasyonda böyle bir araştırma henüz yapılmamıştı!

Ancak bu heyecanı icraata dönüştürebilmenin zorluklarının da farkındaydık. Türkiye’de psikiyatri alanında çalışma şartlarının en yoğun olduğu bir kurumda böyle bir çalışmayı yapmak hiç kolay olmayacaktı. Bu çalışmanın ortaya çıkmasını sağlayan ve araştırma ekibinin bel kemiğini oluşturan Dr. Sinem’in asistan hekim olarak gündüzleri poliklinikte veya serviste mesai yapıp üzerine geceleri de ayda 5-6 nöbet tutarken sistem ve dosya taramalarını 4 ayda bitirebilmesi insan üstü efor gerektirmiş bir sonuçtu. Bilimsel araştırma yaparken kişinin motivasyonunun düştüğü anların yaşanılması kaçınılmaz oluyor:

“*Uykusuz geceler boyunca gerçekleştirdiğim veri taramaları aşamasında, yaptıkça uzuyormuş ve bitmeyecekmiş gibi geldiği anlarda, çalışmamızın sonuçlarının bilime yapacağı katkıyı, araştırmanın biricikliğini düşünmek beni motive eden şeylerin başında geldi.*” – Dr. Sinem Özdemir

"Çalışmamız tamamlandığında ve sonuçlarını elde ettiğimizde öngördüğümüz şeyler olduğu kadar, beklemediğimiz ve bizi şaşırtan sonuçlar da vardı. Çalışma metodolojisinin yeniliği, çalışma popülasyonunun özelliği ve elde edilen yeni sonuçlar bizi hem sevindirdi hem de sorumluluklarımızın büyümesine yol açtı. Sonuçları anlamlandırmaya çalışmak ve güncel literatür ile tartışmak, en az araştırma aşaması kadar zor ancak bir o kadar da keyifliydi."

Her ne kadar hepimiz yoğun ve zorlayıcı şartlar altında çalışıyor olsak da bu araştırma için herkesin elinden geldiği ölçüde emek harcadığını görmek ve ekip içi iletişimin yüksek olması araştırmamızın ekip tarafından daha çok sahiplenilmesini sağlıyor. Ekip içerisinde görev dağılımının uygun yapılması, araştırmacıların zaman ve emeğinin doğru kullanılmasıyla sonuçlanıyor. Çalışmamızın hipotezlerinin ve tasarımının geliştirilmesi, verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması aşamalarında Dr. Sinem ve Dr. Hasan birçok akşam geç saatlere kadar çalıştılar, birlikte çalışmadıkları zamanlarda ise sürekli iletişim halinde oldular:

“*Çalışma ilerledikçe iyi bir araştırma ekibinin nasıl oluşturulduğunu ve ekip üyeleri arasında iletişimin nasıl olması gerektiğini çok daha iyi anladım. Çalışma süresi içerisinde Sinem’le olan mesajlaşmalarımızın çıktısını alsak herhalde orta kalınlıkta bir kitap oluşturur.*” – Dr. Yasin Hasan Balcioğlu

Araştırmacılarından Prof. Dr. Fatih Öncü’nün çalışmamızın koordinasyonunda, çalışma tasarımının oluşturulmasında ve verilerin yorumlanmasında sunduğu katkının yanı sıra; henüz akademik kariyerlerinin baharında olan genç araştırmacıların önlerini göremedikleri her an yanlarında olarak, bilgileriyle onlara ışık tuttu.

“*Genç hekimlerin araştırma yaparken belki de en çok ihtiyaç duydukları şey; yanlarında onlara destek veren, takıldıkları yerde onları ayağa kaldıran, yol gösteren ve destekleyen büyükleri. Araştırmamızın genç hekimleri olarak bu konuda çok şanslı olduğumuzu söylesek sanırım abartmış olmayız. Hem Prof. Dr. Fatih*

Öncü'ye hem de ünite koordinatörümüz Dr. Ahmet Türkcan'a bu konuda sağladıkları destek ve sundukları çalışma ortamı için teşekkür etmek isteriz."

Çalışmamız tamamlandığında ve sonuçlarını elde ettiğimizde öngördüğümüz şeyler olduğu kadar, beklemediğimiz ve bizi şaşırtan sonuçlar da vardı. Çalışma metodolojisinin yeniliği, çalışma popülasyonunun özelliği ve elde edilen yeni sonuçlar bizi hem sevindirdi hem de sorumluluklarımızın büyümesine yol açtı. Sonuçları anlamlandırma-ya çalışmak ve güncel literatür ile tartışmak, en az araştırma aşaması kadar zor ancak bir o kadar da keyifliydi. Bu süreçte bulgularımızı olduğu kadar çalışmamızın niteliğinin önemini de tartışmanın gerekli olduğunu fark ettik ve bu bilimsel emeğin yayımlanmadan önce prestijli bir akademik platformda sunulması gerektiği konusunda araştırmacılar olarak hemfikir olduk. Bu araştırmanın sonrasındaki belki de en heyecan verici kısım gerçekten de araştırmanın kendisini ve sonuçlarını meslektaşlarımızla paylaşmaktı. Bu heyecanı yaşamak için Türkiye Psikiyatri Derneği 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi Araştırma Bildiri Ödüllerine başvurmaya karar verdik.

Aylarca emek vererek yaptığımız çalışmayı kongrede 20 dakikada aktarmak hiç kolay olmadı. Elbette ki daha söylemek istediklerimiz, tartışacaklarımız vardı. Ancak araştırmanın en can alıcı noktalarına, özgün yanlarına ve kısıtlılıklarına vurgu yaparak karışımızdaki zihinlere anlaşılabilir bir 'öz' sunmalıydık. Sunumumuz esnasında dinleyenlere bir şeyler katabilmenin yanı sıra genç hekimlere motivasyon kaynağı olabildiysek, yeni fikirlerin oluşumuna yol açabildiysek ne mutlu bize!

Bildiri sunumumuz sonrası heyecan verici bir ödül töreninin ardından çalışmamızın birincilik ödülüne layık görüldüğünü görmek bizleri sevinçten adeta havaya uçurdu. Hem adli psikiyatri kliniğimiz hem hastanemiz hem de ülkemiz adli psikiyatrisi adına çok önemli gördüğümüz bu ödüle bizi layık gören jüri üyelerine ve fırsat oluşturan TPD yetkililerine teşekkür ederiz. Şimdi sırada çalışmamızın makalesini yayımlatmak var! Dileriz bu çalışmayı aldığı ödüle yakışır bir dergide yayımlatma ve prestijli bir uluslararası platformda sunma fırsatımız olur.

TEDAVİYE YANITSIZ OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUK HASTALARINDA ANTERİOR KAPSÜLOTOMİ SONRASI İZLEM ÇALIŞMASI

Uzm. Dr. Sibel Elmas, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

Prof. Dr. Raşit Tükel, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

Sibel Elmas*

Obsesif kompulsif bozukluk (OKB) yineleyici obsesyonlar ve/veya kompulsyonların görüldüğü, genellikle süregelen, kimi zaman da epizodik gidiş gösteren, kişinin günlük işlevlerini belirgin olarak etkileyen bir hastalıktır. Çoğu hasta ilaç tedavisi ve bilişsel davranışçı terapi ile OKB belirtilerinde iyileşme yaşasa da hastaların yaklaşık %30 ila %40'ı bu tedavi uygulamalarına yanıt vermemektedir. OKB'de şiddetli bir seyir, tedaviye yanıtızlık ve ileri düzeyde bir işlevsellik kaybı mevcut olduğunda, tedavi yaklaşımlarının son basamağı olarak nöroablasyon uygulamaları gündeme gelmektedir. Ülkemizde OKB hastalarında anterior kapsülotomi uygulaması sonrası düzenli aralıklarla izlemlerin yapıldığı uzunlamasına çalışma sayısı oldukça azdır. Çalışmamızın amacı kliniğimizde farklı dönemlerde tedaviye yanıtız OKB hastalarında uygulanan anterior kapsülotominin etkinliğini uzun süreli hasta izlemi üzerinden değerlendirmektir. İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'nda tedavisi sürerken, 2007-2017 yılları arasında aynı fakültenin Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı'nda anterior kapsülotomi uygulanan yedi OKB tanılı hastadan düzenli olarak izlem görüşmelerine gelen altı hasta

çalışmaya alındı. Hastalar anterior kapsülotominin hemen öncesinde ve sonrasındaki 1., 3., 6., 12., 24., 36. aylarda ve son olarak 2022 yılı içinde değerlendirildi. Çalışmada Yale-Brown Obsesyon Kompulsiyon Ölçeği (YBOKÖ), Hamilton Depresyon Ölçeği (HDÖ), Hamilton Anksiyete Ölçeği (HAÖ) ve Klinik Global İzlenim (KGİ)- Hastalık Şiddeti ölçekleri kullanıldı. YBOKÖ puanında %35 ya da daha fazla azalma tedaviye yanıt olarak, %25 ila %35 arasında bir azalma ise tedaviye kısmi yanıt olarak değerlendirildi. Anterior kapsülotomi uygulaması öncesindeki döneme ilişkin değerlendirmelerde, tüm hastalarda bulaş obsesyonları ve temizleme kompulsyonları, beş hastada çoklu obsesyonlar, tüm hastalarda majör depresif bozukluk eştanısı vardı. Hastaların her birinin birden çok kez psikiyatri servisine yatış öyküsü vardı. Ortalama takip süresi 9,6 yıldır. Yapılan son değerlendirmede üç (%50) hasta tedaviye yanıtız, bir (%16,7) hasta kısmi yanıtız, iki (%33,3) hasta yanıtız olarak kabul edildi. İzlemlerde YBOKÖ puanlarındaki değişikliklerin HDÖ, HAÖ ve KGİ-Hastalık Şiddeti puanlarındaki değişiklikler ile paralel seyrettiği gözlemlendi. Hastalarda kalıcı bir yan etki tespit edilmedi. Çalışmamızda anterior kapsülotomi uygulanan hasta sayısının az olması bir kısıtlılık olarak değerlendirildi. Çalışmamızın bulguları literatür bilgilerini destekler nitelikte olup anterior kapsülotominin şiddetli ve tedaviye yanıtız kimi OKB hastalarında etkili bir tedavi seçeneği olduğunu göstermektedir.

*Uzm. Dr., İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

TRANSDİYAGNOSTİK BİR ŞİZOFRENİ SPEKTRUM BOZUKLUĞU VE BİPOLAR BOZUKLUĞU ÖRNEKLEMİNDE BİLİŞSEL ALT GRUPLARIN NÖROANATOMİK ÖZELLİKLERİ

Emre Bora, *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*

Burcu Verim, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sinirbilimler Anabilim Dalı*

Cemal Demirek, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sinirbilimler Anabilim Dalı*

Nabi Zorlu, *Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*

Deniz Ceylan, *Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*

Köksal Alptekin, *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*

Aysegül Özerdem, *Department of Psychiatry and Psychology, Mayo Clinic Depression Center, Mayo Clinic, Rochester, MN, USA.*

Berna Binnur Akdede, *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*

Şizofreni ve bipolar bozukluklarda bilişsel bozukluklar çok sık görülür. Şizofreni spektrum bozukluklarında bilişsel bozukluklar görece daha şiddetli olsa da nöropsikolojik testler bu iki bozukluğu ayırmakta klinik olarak yararlı değildir. Bu durum her iki bozuklukta da bilişsel işlevler açısından belirgin bir heterojenite olmasıyla ilişkilidir. Son yıllarda yapılan küme analizi ve örtük sınıf analizi gibi veriye dayalı yöntemlerle yapılan çalışmalar şizofreni ve bipolar bozuklukta 2-4 arası bilişsel alt grup olduğunu göstermektedir. Bu çalışmaların ortaya koyduğu en belirgin bulgulardan biri global bilişsel bozukluğu olan bir alt grup yanında bilişsel işlevlerin korunduğu bir alt gruptur. Transdiagnostik örneklemelerde yapılan veriye dayalı çalışmalar, bilişsel alt kümelerin sınıflandırma sistemlerindeki tanımlarla ilişkisinin kısıtlı olduğunu, her grupta hem şizofreni hem de bipolar bozukluğu olan olgular olduğunu göstermektedir. Çok az sayıda çalışma bu bilişsel alt grupların nöroanatomik özelliklerini çalışmıştır. Bu çalışmaların sadece birkaçı transdiagnostik örneklemelerde bilişsel alt grupların

kortikal kalınlık ve alan gibi özelliklerini incelemiş, beyaz cevher özellikleriyle bu yaklaşımla incelenmemiştir. Bu çalışmanın amacı şizofreni spektrum bozuklukları ve bipolar bozukluğu olan bireylerden oluşan transdiagnostik bir örnekte bilişsel alt grupların kortikal kalınlık ve beyaz cevher mikro-yapısındaki değişikliklerle ilişkisini incelemektir. Buna göre beyaz cevher mikro-yapısındaki değişiklikler sadece global bilişsel bozukluğu olan şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde görülürken bilişsel işlevleri normal kümedeki hastalarda beyaz cevher bütünlüğü sağlıklı kontrollerden farklı değildi. Kortikal kalınlıkta 2 yönlü ve kısmen örtüşen azalmaya hem GBB hem de NBI grubunda gözlemlendi. Frontal ve temporal bölgelerdeki kortikal kalınlık azalmaları şizofreni ve bipolar bozukluğun genel bir özelliği gibi gözükmemektedir. Beyaz cevherin mikro-yapısındaki anormalliklerse şizo-bipolar spektrumunda global bilişsel bozuklukla ilişkilidir. Bu orijinal bulgular şizo-bipolar spektrumda biyolojik olarak geçerliliği daha yüksek klinik sendromların tanımlanması için önem taşıyabilir.

TPD Yayınları

Sipariş için: tpdyayin.psikiyatri.org.tr

Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Klinik El Kitabı

Yayın Yönetmenleri: **Bengi SEMERCİ, Ali Evren TUFAN, Sebla GÖKÇE**

■ Türkiye Psikiyatri Derneği'nin daha önce yayımladığı "Psikiyatride Güncel" dergisinin "Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı" sayısına gösterilen ilgi, alanda çalışan herkesin klinikte kullanabileceği temel bilgileri içeren bir el kitabı hazırlanması düşüncesini oluşturmuştur. Kitapta temel konular seçilmiş, dergide yer alan yazıların bir kısmı gözden geçirilerek, yenilenmiş ve hazırlanmıştır. Kitabın çocukların sağlıklı gelişimi, çocuk ve ergen ruh sağlığının korunması ve erişkin döneme geçişlerinin uygun şekilde gerçekleşebilmesi için bir kaynak olması umudunu taşıyoruz.

Aklımızda Kalanlardan: Bir Kitap

Durulmayan Bir Kafa, Bir Delilik ve Duygudurumları Güncesi

Yazar: **Kay Redfield Jamison**

Johns Hopkins Üniversitesi Tıp Fakültesinde Psikiyatri ve Davranış Bilimleri Profesörü

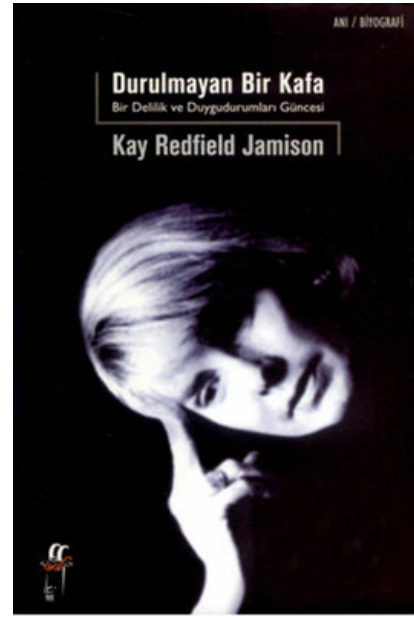
Ceren Meriç*

“Sessiz, sakin, hareketsiz bir yaşam bana uyar mıydı? Şüpheliyim. Ama kimi kez öyle bir yaşamın özlemine çekiyorum.”

Byron'dan bir alıntı ile başlıyor kitabına Kay Redfield Jamison. 30 yılı aşkın süredir birlikte olduğu manik-depresif bozukluk sürecini en başından, hatta daha öncesinden ele alarak anlattığı anı-biyografi kitabından bahsetmek istiyorum bültenin bu online sayısında sizlere.

Kitabın ilk bölümüne “Ötelerin Vahşi Mavis” adını veriyor yazar. Burada kastettiği şey gökyüzü olmakla birlikte, yazarın çocukluğunda askeri pilot olan babasının etkisiyle uçaklar, uçmak ve gökyüzü önemli bir yer kaplıyor ve kendisini halen *gökyüzünün bitimsiz genişliğine tutkun* kişilerden biri olarak tanımlıyor. Babasını ise havası yerinde olup da uçmaya başladığında bulaşıcı neşesi her yanı kaplayan ama bu dönemlerin hemen ardından depresyonun kapkaranlığı içinde kasvetli günleri başlayan biri olarak tarif ediyor ki buradan babasının da manik-depresif bozukluk tanılı olduğu anlaşılabilir. Yazar bu dönemde, babasının tam tersi olarak tarif ettiği annesi sayesinde yaşamlarının olabildiğince güvenli, sıcak ve değişmez kaldığını ifade ediyor; babasının mesleği sebebiyle sık sık şehir ve okul değiştirdiği o günlere dair anılarından bahsederken. Üç kardeşin en küçüğü olan yazar, ağabeyini aralarında en akli başında olan ve kendi hayatında her zaman destekleyici bir figür olarak anlatıyor. Bir yaş büyük ablasıyla ilişkilerinse karmaşık olduğunu, ablasının da tıpkı babası gibi ani duygudurum değişimleri yaşadığını belirtiyor. İleriki yıllarda aynı ruhsal bozukluğa sahip kişiler olsalar da aralarındaki farkı “Ben karanlık duygudurumları ile amansız savaşa daha ileri yaşlarda başladığımdan, onunkinden daha iyicil ve daha az tehditkâr bir dünyada bir süre daha yaşama olanağı buldum.” diye açıklıyor.

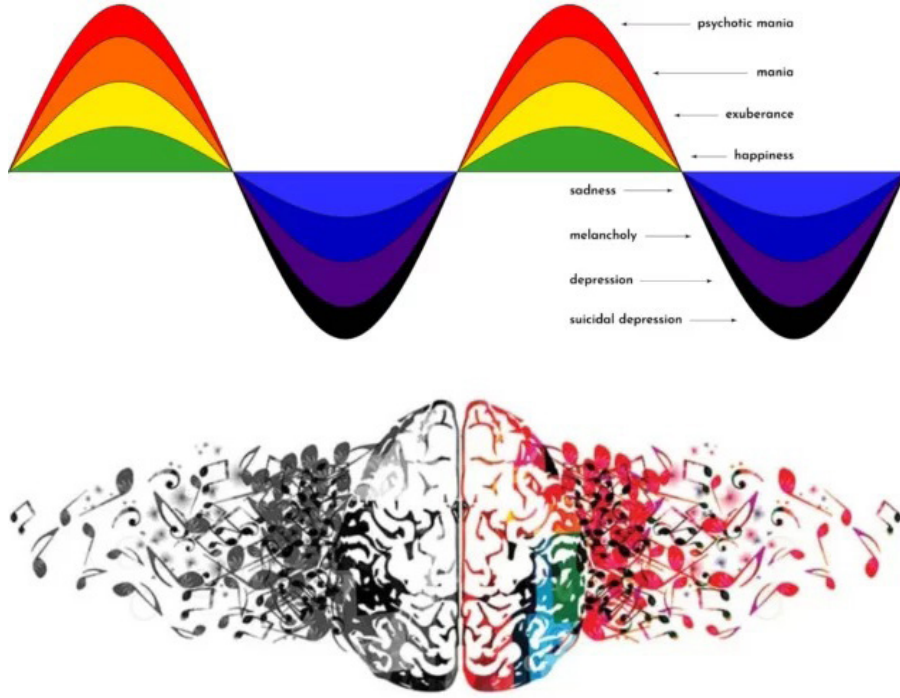
16-17 yaşlarına geldiğinde haftalarca yüksekte uçup çok az uykuyla idare ettiği, sonra birden düşmeye başlayıp düşüncelerinin karardığı dönemleri fark etmeye başlıyor ve ilk mani atağını lisenin son sınıfında geçiriyor. Ardından oldukça ağır

belirtilerle seyreden, intihar düşüncelerinin eşlik ettiği depresif bir döneme giriyor. Geçirdiği bu birkaç ay süren depresif süreci “Duygularımı hiç mi hiç yansıtmayan bir dış görünüme bürünmeyi o kadar iyi başarmışım ki durumumu çevremde pek az kişi fark etti.” diye anlatıyor.

Üniversite yıllarına geldiğinde, “Anormal Psikoloji” dersinde dinlediği depresyon konusundan sonra yardım almaya karar veriyor, fakat kapının önüne kadar gitse de randevu almadan dönüyor. Yine de psikolojiye olan ilgisi sayesinde bir hocasının yanında asistan olarak çalışmaya başlıyor ve akademik yaşama ilk adımını atıyor. Ardından Klinik Psikoloji alanında doktora yapmaya karar veriyor. Tüm bu süreci duygudurumu açısından *pastırma yazı* olarak tarifleyen yazar, manik-depresif bozukluğun ilk yıllarında sıkça rastlanan aldatıcı bir rahatlama aşaması olduğunu sonradan öğrendiğini belirtiyor. Manik-Depresif Bozukluğu, ancak Nöropsikiyatri Enstitüsü’nde staja başladıktan sonra; hastalığın tanısı, belirtileri ve tedavisine dair yaklaşımlarla karşılaştığında anlamaya başladığını ifade ediyor. Doktorasını tamamladıktan sonra aynı merkezde psikiyatri bölümünde işe başlıyor.

*Uzm. Dr., Madalyon Psikiyatri Merkezi, İstanbul

“İnce İnce Delice” olarak adlandırdığı ikinci bölüm, işe başladıktan sonraki üç ayın içinde geçirdiği ilk psikotik mani atağı ile başlıyor. Atağın hemen öncesini yeni işine umut ve enerjiyle başladığı, çok çalıştığı ve pek az uyuduğu bir dönem olarak tarif ediyor. Delilik başlangıcının o ilk günlerinde yine de belli bir anlam ve önseziden tümüyle kopuk olmadığını hatırlıyor ve bu ilk atağında kendisine destek olan iki kişiden bahsediyor ki birini ağabeyi, diğeriniyse o dönemde birlikte çalıştığı bir meslektaşı olarak belirtiyor. Psikiyatristiyle ilk randevusuna giderken aklından geçenleri “*Aklımı tamamen kaybetmişim. Bir hekimden yardım görmezsem işimi, zaten tehlikede olan evliliğimi, hatta yaşamımı da kaybedecektim.*” diye aktarıyor. Bu ilk deneyiminde “*Kendimi masanın arkasında değil de önünde oturan biri olarak görmek sarsıcıydı.*” diye devam ediyor. Bu görüşmenin sonunda manik-depresif bozukluk tanısı alarak lityum tedavisine başlıyor. Bununla ilgili fena halde korkmakla birlikte tanı almış ve tedaviye başlamış olmaktan dolayı bir rahatlama da yaşadığını ifade ediyor. Sonraki uzun yıllar boyunca düzenli görüşmelere aynı psikiyatristle devam ettiğini, psikiyatristinin psikolojik ve duygusal yaşamının her aşamasında yanında olduğunu belirtiyor. Aynı zamanda ileride kendi hastalarıyla kurduğu ilişkilerde örnek olacak şeyler de öğrendiğinden bahsediyor. Şu an geldiği noktayı ise “*Lityum almadan ve psikoterapi görmeden normal bir yaşam sürdürebileceğimi düşünemiyorum.*” şeklinde ifade ediyor. Bununla birlikte yazar, uzun süre lityum kullanımına devam etmekle ilgili ne kadar direnç gösterdiğini ve ilacı her bıraktığında ortaya çıkan olumsuz sonuçları, kendi tabiriyle **ne kadar pahalıya patladığını** ilerleyen satırlarda ele alıyor. Uzun süreli, düzenli ilaç kullanımına dair zorlanmanın olası nedenlerini enine boyuna tartışıyor ve bu bağlamda

“*Lityumu Yaşamınıza Kibarca Kabul Etmenin Kuralları*” başlıklı 13 maddelik önerilerini sunuyor.

Mani sürecinin ardından bir buçuk yıl kadar süren şiddetli depresif bir dönemden bahseden yazar, bu dönemde kendine zarar verme ile şiddet içeren eylemlerini, en son aşırı miktarda lityum alarak kalkıştığı intihar girişimini tüm açıklığıyla paylaşıyor. Yazarın bu ve benzeri paylaşımlarının, hastalarımızın böyle anlarda yaşadığı duyguları ilk ağızdan ve içtenlikle anlatması bakımından çok önemli ve değerli olduğunu düşünüyorum.

“*Aşkır Bunun İlacı*” bölümünde aşkı ve bu bağlamda hayatına giren kişileri anlatan yazar, hastalığı özelindeki etkilerini de yine detaylıca ele alıyor. Kitaba adını veren son bölümdeyse akademik yaşamdaki yolculuğunun devamında, manik-depresif bozukluğun genetik-görüntüleme çalışmaları, etiketlenmesi ve hastalığını açıklamakla ilgili kaygılarına dair deneyim ve görüşlerini paylaşıyor. Böylelikle aynı zamanda bu konuları zihinlerimizde de tartışmaya açıyor.

Son sözde yazar “*Eğer seçme şansım olsaydı manik-depresif bozukluk çekmeyi seçer miydim?*” diye soruyor ve buna cevabı “*Eğer lityum olmasaydı ya da bana yaramasaydı, cevabım hayır olurdu.*” şeklinde oluyor. Bu noktada manik-depresif bozukluk açısından mevcut tedavi seçeneklerimiz içinde lityumun ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu bir kez daha fark ederek yazımı sonlandırmadan önce yazar Kay RedfieldJamison’a, hayatına ve hastalığına dair cesaretli ve samimi paylaşımından ötürü minnettarlığımı belirtmek isterim. Meslektaşlarıma, özellikle de duygudurum bozukluğu alanında çalışanlara güncelerini okumalarını öneriyor ve bu kitabın hastalarımıza da manik-depresif bozukluğu anlama, kendi süreçlerine dair yol gösterme anlamında önemli bir kılavuz olabileceğini düşünüyorum.

Aklimızda Kalanlardan: Bir Film

Kadınlar ve Kuğular: The Lost Daughter (2021)

Yönetmen: **Maggie Gyllenhaal**

Selin Tanyeri Kayahan*

Karanlık bir gecede dalgaların kıyıya vurma sesleri eşliğinde, deniz kenarında beyazlar içinde bir kadın belirir. Yaralıdır, denizin üzerinden gecenin içine bakmaktadır. Suya yaklaşır ve aniden nazik bir şekilde yere yığılır.

Gerilim ve şüphe dolu bu açılış sahnesinin ardından Leda Caruso (**Olivia Colman**) ile tanışırız. **Leda**, karşılaştırmalı edebiyat alanında akademisyen, orta yaşlı bir kadındır ve iki kızı vardır. Yaz tatili yapmak üzere bir Yunan adasına tek başına gelmiştir. Geldiği yerde görüldüğü kadarıyla her şey bir kartpostaldaki gibidir; berrak ve davetkar bir deniz, sakin sayılabilecek bir kumsal, mavi-beyaz bir tatil evi ve gülyüzlü yardımsever insanlar... Öte yandan her şeyde bir yanıyla beliren bir huzursuzluk hissi vardır, kelimeler ile tanımlanamayan ancak her an ortaya çıkabilecek, can sıkıntısına dair izleyiciyi uyaran, gerçek bir his. Öyle ki Leda'nın kalacağı evde masada duran kâseden eline aldığı portakalın görünmeyen tarafının çürük çıkması bu hisse dair olacaklar açısından bize ipucu verir.

İtalyan yazar **Elena Ferrante**'nin aynı isimli romanından uyarlanan psikolojik drama türündeki *TheLostDaughter* (2021), **Maggie Gyllenhaal**'in ilk yönetmenlik deneyimidir. Dünyada ilk gösterimini 78. Venedik Uluslararası Film Festivali'nde yapan ve En İyi Senaryo dalında Altın Osella kazanan film, Gotham Bağımsız Film Ödülleri'nde En İyi Film başta olmak üzere En İyi Yeni Yönetmen, En İyi Senaryo ve En İyi Oyuncu ödüllerine layık görülmüştür. Pek çok festivalde gösterimi yapılan ve ödül adaylıkları bulunan film, aynı zamanda New York Film Eleştirmenleri Birliği tarafından En İyi Film seçilmiştir.

Son derece sıradan görünümlü kumsalda küçük bir kız çocuğunun kaybolması, filmde keskin bir geçiş etkisi yaratır. Bu küçük kız ve onun hayli genç annesi Nina (**Dakota Johnson**), Leda'nın dikkatini tatilinin en başından beri çekmektedir. Küçük kızın kaybolması geniş ve gizemli -öyle ki kumsalda çalışan görevli genç onları "kötü insanlar" olarak tanımlamıştır- ailesinde büyük bir endişe yaratır. Leda onlara yardım eder ve küçük kız kumsalın iç kesimlerindeki bir ağaçlık alanda suyla oynarken bulur. Böylelikle Nina ile Leda

arasında oluşacak tuhaf bağın ilk tohumları atılır. Fırtınaları sevdiğinden bahseden Leda için bu olay bir dönüm noktası, bir çeşit fırtına etkisi oluşturur. Bu ana dek ufak tereddütlerin ve pek de önemsenmeyecek sürtüşmelerin bozmadığı o sakin tatil atmosferinin tamamen değiştiğine tanık oluruz. Leda'nın düşüncelerine hızlıca girerken, sık sık geçmişinden gelen ve yeniden yaşantıladığı sahnelere göz atar ve aslında bilmediğimiz, anlamadığımız buğulu bakışlarının ardındaki-leri onunla aynı anda yaşantılırız.

Leda genç yaşta anne olmuş bir kadındır. Bir yandan sevdiği işi, karşılaştırmalı İtalyan edebiyatı üzerine akademik çalışmalarını yürütmeye çabalamış, bir yandan da henüz küçük yaşlardaki kızları için yüzde yüze yakın bir dikkat ve ilgiyle mevcut olmaya uğraşmıştır. Bu noktada film anne olma rolünün bir kadın için kolaylıkla sözü edilmeyen zorluklarına değinirken, yönetmenin bu bağlamdaki eleştirel duruşu kadınlara çoğunlukla romantik ve bir hayli özgeci bir perde- den addedilen annelik misyon ve kavramını sorgular, bunu ön planda bir tür cömertlik olarak tanımlar. Ne tesadüftür ki herhangi bir tatil kasabasında karşılaşan bu iki kadın -**Leda ve Nina**- kendilik algıları ve rollerine dair benzer çatışmaları yaşamışlardır. Nina, Leda'nın gençliğinden bir iz gibidir;

*Uzm. Dr., Yalvaç Devlet Hastanesi, Isparta

yaşama ve kendiliğine dair tasarımları içinde bulunduğu durum ile yeterince uzlaşmamaktadır. Bir yandan da hangi kadın benzer tereddütleri, endişeleri, hüznüleri yaşamaz? Hayalden öte tasarlanan bir yaşamdan, beklentilerden vazgeçmeksizin yaşam vermek ve bunun hazzını yaşamayı istemek son derece doğal değil midir? Leda "Ben doğal bir anne değilim." derken yönetmen tüm bu sorulara dair var olan ön kabullerimizi sorgulamamızı ister gibidir.

Küçük kız kaybolduğu sırada kumsalda yaşanan telaş içinde, oyuncak bebeği de kaybolmuştur. Çok geçmeden fark ederiz ki oyuncak bebeği **Leda** almıştır ve ona evinde bakmaya başlamıştır. İlk başta anlam veremediğimiz bu eylemin bir tür yerine koyma, oyuncak bebeğin ise bir tür sembol nesne olabileceğini düşünebiliriz ancak Leda'nın oyuncak bebekle kurduğu ilişki, ona karşı gösterdiği çelişkili duygu ve davranışları ışın içinde daha farklı bir dinamiğin var olduğunu anlatır gibidir. Leda oyuncak bebeği kızı için ısrarla aramayı sürdüren Nina'ya bir türlü geri vermez, kimi zaman bebeğe kötü davranır ve ondan kurtulmaya çabalar ancak yine de ondan ayrılamaz. Oyuncak bebek Leda'nın genç Leda'yla, Nina üzerinden kurduğu bir bağdır adeta. Kendisinin içselleştirip doğal kalamadığı, kabul edemediği yönleriyle Nina üzerinden yüzleştiği, ona öfke ve belki de hasetle yaklaştığı, onunla rekabete girdiği sahnelerden çıkarırsanız bunu. Nina, oyuncak bebeğin bunca zamandır onda olduğunu öğrendiğinde Leda'ya karşı çok öfkelenir. Öyle ki öfkesine hâkim olamayarak

Leda'ya zarar verdiğinde Leda'nın bir anlamda rahatladığına şaşkınlık içinde tanık oluruz. Leda artık gençliğindeki öfke- siyle yüzleşmiş, depresyonun geçmeyeceğini kabullenmiştir.

Leda'nın kendisiyle bir nevi yeniden bağ kurduğu mekân olarak seçilen bu sahil kasabası; bir insanın, bir kadının, yaşamöyküsü travmalarla dolu her kimse gibi iç dünyasının nereye giderse gitsin onunla birlikte olduğu gerçeğini perçinlerken, varsayılanın aksine romantize edilmekten çok uzaktır. Pek çok farklı yapıtta bir çeşit fantazma olarak sunulabilecek bu mekân, izleyiciyi hipnotize etmek ve edilgen kılmak yerine karaktere yabancılaştırma ve hatta onu ağır şekilde yargılatma pahasına da olsa, onu kabullenmeyen bir yer olarak gözler önüne serilmiştir. Aslında bu bağlamda tam da beklendiği gibi, Leda'yı kucaklamayan bir coğrafya vardır karşımızda.

The Lost Daughter'da, filmin neredeyse tamamına hâkim bir yakın plan çekim tercihi göze çarpmaktadır. Ferrante romanlarında sıklıkla dikkati çeken bir düşünceyi ısrarlı şekilde ele alma ve deyim yerindeyse "bir akış içindeki düşüncelere yakın plandan bakma" filmde kendini özellikle yüz ifadelerinin, kimi zaman yalnızca gözlerin, duruşların yakın planıyla göstermektedir. Bu sayede başta Leda olmak üzere tüm karakterlerin sessiz monologlarını duyar gibi oluruz. Bununla birlikte bu yakınlığın verdiği gerginlik ve huzursuzluk hissi, en başta gösterilen, yaralanmış baş karakter imgesiyle birlikte film boyunca artarak devam eder. Hatta kimi zaman yakın çekimler bunaltı hissi uyandıracak denli peş peşe dizilerek filmin genel duygusuna önemli katkıda bulunur.

Filmde ana karaktere ismini veren "**Leda ve Kuğu**" şiirine pek çok atıf bulunmaktadır. *William Butler Yeats*'in Yunan mitolojisindeki hikâyeden yola çıkarak betimlediği sahne, filmin söylemi hakkında izleyiciye fikir verir. Buna göre Leda, bir kuğu kılığında girmiş olan Zeus tarafından cinsel saldırıya uğrar ve gebe kalır. Hikâyenin farklı adaptasyonları özellikle kadınların toplumdaki rolü ve toplumun kadınlardan beklentileriyle ilgili eleştirel metinlerde sıklıkla kullanılmıştır. Buradan hareketle tercih ve zorundalık kavramları arasındaki belirsiz geçiş alanına vurgusuyla *The Lost Daughter*, bir yönüyle özgürleştirici bir anlatı gibi dursa da daha çok bir kabulleniş ve teslimiyet hikâyesi olarak zihinlerde yer etmektedir.

"Filmde ana karaktere ismini veren "**Leda ve Kuğu**" şiirine pek çok atıf bulunmaktadır. *William Butler Yeats*'in Yunan mitolojisindeki hikâyeden yola çıkarak betimlediği sahne, filmin söylemi hakkında izleyiciye fikir verir. Buna göre Leda, bir kuğu kılığında girmiş olan Zeus tarafından cinsel saldırıya uğrar ve gebe kalır. Hikâyenin farklı adaptasyonları özellikle kadınların toplumdaki rolü ve toplumun kadınlardan beklentileriyle ilgili eleştirel metinlerde sıklıkla kullanılmıştır."

Genç Psikiyatristler Komitesi üzerine...

Aruz Bozkurt*

*Uzm. Dr., Serbest Hekim, Ankara

Bilindiği üzere Genç Psikiyatristler Komitesi 2018 yılında kuruldu ve o zamandan beri büyümeye devam ediyor. Genç psikiyatristlerin örgütlenmesi TPD'nin örgütlülüğü için de çok önemli... Nicel olarak en büyük grup olmamız bir yana, aynı zamanda Türkiye'nin her köşesinde çalışan en aktif psikiyatrist grubuyuz.

Tüm bunların bilinci ve sorumluluğu ile ulusal kongrede de bir araya geldik. Hem panellerde hem de GPK toplantısında tanışma/dertleşme fırsatı bulduk. Yoksullaşma, güvencesizlik ve liyakatsizlik hepimizin ortak sorunuydu. Bununla birlikte alt başlıklarda çok farklı sorunlarımızın olduğunu fark ettik. Örneğin, devlet hastanesinde çalışan ile özel hastanede çalışan psikiyatristin gündelik sorunları birbirinden çok farklıydı. Üst başlıklarda bir arada kalmaya devam etmek kaydıyla, alt gruplara ayrılmanın çok daha işlevsel olacağı konusunda hepimiz hemfikir olduk. Artık aşağıdaki alt birimlere ayrılarak daha hızlı ve üretken olmayı amaçlıyoruz:

- 1) Ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde çalışanlar
- 2) Devlet hastanelerinde çalışanlar
- 3) Özel hastanelerde ya da muayenehanelerde çalışanlar
- 4) Eğitim ve araştırma hastaneleri ya da üniversite hastanelerinde çalışanlar

Artan birlikteliğimizin mesleki ve akademik gelişimimizde de büyük katkısının olacağını düşünüyoruz. Aslında kongrelerdeki toplam bilimsel katkının önemli bir kısmını, ayrı ayrı kliniklerde çalışan genç psikiyatristler sağlıyor. Ancak birlikte yapabileceğimiz düşünüldüğünde çok daha hızlı ve sağlam gelişip üretebileceğimiz ortada...

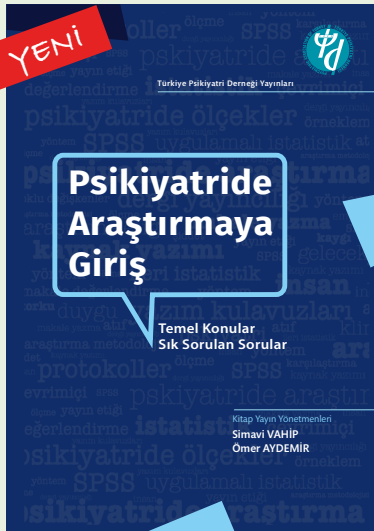
Bu kongrede göze çarpan birlikteliğimizi daha da artırabilmek, bir sonraki kongrede çok daha aktif olabilmek ümidiyle...

Genç Psikiyatristler Komitesi adına...

TPD Yayınları

Sipariş için: tpdyayin.psikiyatri.org.tr

Psikiyatride Araştırmaya Giriş - Temel Konular Sık Sorulan Sorular

Yayın Yönetmenleri: **Simavi VAHİP, Ömer AYDEMİR**

■ Her iyi araştırmacının yaşam döngüsünde başlangıç, acemilik, gelişme ve olgunluk dönemlerinden söz edilebilir. Bir araştırmacı hangi dönemde olursa olsun, ilgiyi ve merakı sürekli kılması, alandaki güncel gelişmeleri ve ilgili tüm araştırmaları yakından izlemesi, uzmanlıklara ve ekip çalışmasına ve ekip üyelerinin rol ve sorumluluklarına saygılı olması ve değer vermesi, kendi araştırmalarına da eleştirel gözle bakabilmesi, araştırmalarını kongrelerde sunarak ve dergilerde yayınlayarak her fırsatta görüş ve değerlendirmeye açması, başta hakemler olmak üzere her kıdemden meslektaşlarının ve bilim insanlarının görüş ve değerlendirmelerine değer vermesi, yenilikçi ve yaratıcı düşünmesi, bilimsel metodoloji alanında yetkinleşmesi ve bilimsel araştırmanın ve ürünlerin yayımlandığı ortamların gerektirdiği etik ilkelere sıkı sıkıya bağlılığı sürdürmesi önemlidir. Aslında iyi bir araştırmacı olmak süreç içinde sayılan özellikleri içselleştirmeyi ve uygulamada bu özellikleri sürekli kılmayı gerektirir. Bu noktadan bakıldığında bu kitabın bu sürece katkıda bulunması en önde gelen dileğimiz.

AHK'dan HABERLER

58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Asistan Hekim Komitesi

Bu sene 19-23 Ekim tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirilen Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Asistan Hekim Komitesi, çok çeşitli etkinliklerde bir araya geldi.

Prof. Dr. Simavi Vahip'in önemli katkıları ile bu sene, asistan hekimler olarak Avrupa Psikiyatri Birliği (EPA)'nın bir sonraki seçilmiş başkanı Prof. Dr. Geert Dom ile bir araya geldik. Yarı formal olarak düzenlenen bu toplantıda, öncelikle Dr. Dom bize kısaca EPA'yı tanıttı ve gelecek dönemde planlanan projelerden kısaca bahsetti. Ardından soru-cevap olarak ilerleyen toplantıda Dr. Dom, kişisel olarak bugüne kadar kendi gelişimini etkileyen etmenleri ve psikiyatrist olmaya nasıl karar verdiğini, kendi pratiğinde ve dünyanın çeşitli yerlerinde kliniğin ve araştırmanın nasıl yürütüldüğünü, EPA'nın çeşitli ülkelerdeki psikiyatri pratiğinin nasıl olduğu konusunda kendisine sağladığı bilgi birikimini ve psikiyatristlerin bir araya gelmesinin önemini aktardı. Türkiye'den birçok araştırmacının EPA'da aktif görevli olması bundan sonraki süreçte de EPA'ya dahil olma ve çalışmalar yürütme konusunda bizlere cesaret verirken, Dr. Dom ile gerçekleştirdiğimiz bu sıcak sohbetle bu cesaret katlanarak artmış oldu ve birçok asistan hekim arkadaşımız Dr. Dom ve EPA ile ilk defa tanışmış oldu.

Bu toplantının ardından, her kongrede olduğu gibi Asistan Hekim Komitesi toplantımızı gerçekleştirdik. Yüksek katılımlı bu toplantıda çeşitli kurumlardan asistan arkadaşlarımızla tanıştık, var olan asistan sorunları ve bu konuda yapılabilecekler ve asistan etkinlikleri konusunda fikir alışverişlerinde bulunduk.

58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde

AHK Etkinlikleri

On Soruda Bir Konu 6: 10 Soruda Asistanlık ve Genç Uzmanlık Döneminde Yurtdışı Deneyimleri

Oturum Başkanları

- Dicle Dilay Demir
- Süreyya Akyıldırım Çor

Konuşmacılar

- Kürşat Altınbaş
- Hale Yapıcı Eser
- Yasin Hasan Balcıoğlu

Tarih: 22.10.2022
Saat: 15:45 - 17:15
Salon: Salon D

Sosyal Etkinlik: AHK Buluşuyor!

Tarih: 20.10.2022
Saat: 20:00

AHK Çalışma Birimi Toplantısı

Tarih: 20.10.2022
Saat: 12:15 - 13:00
Salon: Salon B

PANEL 47: Değişen Psikiyatride Uzmanlığa Giden Yol

Oturum Başkanı

- Alper Bülbül

Konuşmacılar

- Miray Başçavuş >>> Tanımlar ve Tanı Sistemlerinde Değişimler
- Beste Nur Güvendi Melenkiş >>> Sağlık Sisteminde Değişimler
- Mehmet Serhat Yıldırım >>> Hastaların Gözünden Değişim: Psikiyatride Erişim
- Elif Poyraz >>> Psikiyatri Uzmanlığını Bekleyen Değişimler

Tarih: 22.10.2022
Saat: 10:45 - 12:15
Salon: Salon E

PANEL 39: TPD Tarihinde Değişen Zamanlarda Asistan Hekimin Rolü

Oturum Başkanları

- Meltem Çınar Bozdağ
- Osman Demirci

Konuşmacılar

- Raif Tükel >>> TPD Öncesi ve TPD'nin Kuruluşunda Asistan Hekimler
- Murat Yalçın >>> AHK'nın Kuruluşu
- Alperen Yıldız >>> Günümüzde ve Gelecekte Asistan Hekimlik

Tarih: 22.10.2022
Saat: 09:00 - 10:30
Salon: Salon B

58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde

AHK Etkinlikleri

Dr. Geert Dom ile Buluşma!

EPA bir sonraki seçilmiş başkanı Prof. Dr. Geert Dom UPK'da konuğumuz olacak. AHK ve GPK olarak düzenleyeceğimiz bu toplantıda Asistan Hekimler ve Genç Psikiyatristler olarak Dr. Geert Dom ile sohbet edeceğiz. Hepinizi bekliyoruz!

Tarih: 20 Ekim Perşembe
Saat: 12.15 - 13.00
Yer: Salon H

Asistan Hekim Komitesi
Genç Psikiyatristler Komitesi

Akşam ise Asistan Hekimler ile oldukça eğlenceli bir sosyal etkinlikte bir araya gelmiş olduk.

Ayrıca AHK-Yürütme Kurulu olarak MYK ile buluşmayı da ihmal etmedik ve gelecekteki planlarımız üzerine konuştuk. Asistan hekimler olarak MYK'nın büyük desteğini hissetmemiz bizi çok mutlu etti. Biliyoruz ki Türkiye Psikiyatri Derneği, genç hekimlere olan bu desteği ile diğer uzmanlık derneklerine örnek olmakta. Genç hekimler olarak bizler de dinamizmimizle dernek bünyesinde çalışmaktan mutluyuz ve AHK olarak dayanışma ağıımızı her geçen gün genişletiyoruz!

AHK olarak UPK'nin bilimsel programında da panel, on soruda bir konu ve münazara gibi çeşitli etkinliklerde yerimizi aldık.

"Online eğitim ikilemi: Olmalı mı? Olmamalı mı?" konulu münazaramızda, Prof. Dr. Ömer Böke'nin başkanlığında kıyasıya bir tartışma yürüttük. Eğitimler yüzde yüz çevrimiçi olmalı ve yüzde yüz yüz

yüze olmalı şeklinde iki uç tarafı savunduğumuz bu münazaradaki tartışmalar, konuşmacılar ve dinleyiciler açısından verimli ve düşündürücü oldu. Hepimizin sonuçta hemfikir olduğu sonuç, hibrit modellerin en iyi model olduğu yönündeydi. Böyle bir sonuç bizim açımızdan önemliydi, çünkü 4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulumuzu da hibrit bir modelle planlamıştık.

"TPD Tarihinde Değişen Zamanlarda Asistan Hekimin Rolü" başlığıyla hazırladığımız panel, AHK'nin tarihini öğrendiğimiz ve hatırladığımız, genç hekimlerin dinamizminin örgütlenmede ne derece önemli olduğunu tekrar kavradığımız bir etkinlik oldu. Prof. Dr. Raşit Tükel bize TPD öncesinde ve TPD'nin kuruluş sürecinde

asistan hekimlerin çalışmalarından bahsetti. Ardından Uzm. Dr. Murat Yalçın'dan AHK'nin kuruluşunu dinledik ve aslında kuruluş sürecinin hem çok heyecanlı hem de oldukça zor ve çetrefilli bir süreç olduğunu öğrendik. Dr. Alperen Yıldız ise bize günümüzde ve gelecekte asistan hekimliğin nasıl olacağı, asistanların nasıl sorunlarla karşı karşıya olduğu ve onları nelerin beklediği, gelecekte asistan hekimler olarak ne gibi roller üstlenilebileceği yönünde bir sunum yaptı. Bu toplantı sayesinde AHK olarak dayanışmamızın ve bir arada olmamızın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha idrak ederken, aynı zamanda AHK'nin bugün geldiği noktada olmasını sağlayan, kuruluş sürecinde oldukça emek veren birçok hekime emekleri için teşekkür edebildik.

"Değişen Psikiyatride Uzmanlığa Giden Yol" başlıklı bir diğer panelimiz Uzm. Dr. Alper Bülbül başkanlığında gerçekleşti. Dr. Miray Başçavuş'tan tanımlar ve tanı sistemlerindeki değişimleri, Dr. Beste Nur Güvend'i'den sağlık sistemindeki değişimleri, Dr. Mehmet Serhat Yıldırım'dan hastaların gözünden psikiyatride erişim konusundaki değişimleri ve Dr. Elif Poyraz'dan psikiyatri uzmanlığını bekleyen değişimleri dinledik.

On soruda bir konu etkinliğimizde ise konu asistanlık ve genç uzmanlık döneminde yurt dışı deneyimleri idi. Çeşitli şekillerde, çeşitli sürelerde yurt dışında bulunmuş olan hocalarımız, Prof. Dr. Kürşat Altınbaş, Doç. Dr. Hale Yapıcı Eser ve Uzm. Dr. Yasin Hasan Balcıoğlu'ndan yaşadıkları deneyimleri dinledik. İnteraktif geçen bu oturum, genç hekimlerin oldukça ilham aldığı hem verimli hem de keyifli ve eğlenceli bir oturum oldu.

Son olarak, UPK'de gerçekleştirilen forumda Dr. Emre Cem Esen, Türkiye'de değişen zamanlarda psikiyatri asistanlığı, psikiyatrinin ve uzmanlık eğitiminin geleceği konusunda bir sunum yaptı. Günümüzde halihazırda yaşanmakta olan ve gelecekte yaşanabilecek sorunlar hakkında çeşitli tartışmalar yürütüldü.

Sonuç olarak 19-23 Ekim 2022'de gerçekleştirilen 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde asistan hekimler çok farklı ortamlarda ve farklı etkinliklerde bir araya gelmiş oldu. Bir araya gelerek tanışmanın, dayanışmamızı güçlendirmek için önemli olduğunun oldukça farkında olan biz genç hekimler, Bilimsel Araştırma Okulu, Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı gibi AHK'nin düzenlediği toplantılarda ve TPD kongrelerinde bir araya gelmeye devam edeceğiz. Tüm bu AHK etkinliklerinin düzenlenmesinde büyük katkıları olmuş hocalarımızı ve asistan hekimlerimizi, bizden desteklerini esirgemeyen Merkez Yönetim Kurulu'nu, etkinliklerimizin hepsine bilimsel programda yer vermiş olan Kongre Düzenleme Kurulu'nu ve Bülten'de bize her zaman yer ayıran Yayıncılık Kurulu'nu saygı ve minnetle selamlıyoruz!

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu

Alperen Yıldız
Dicle Dilay Demir
Meltem Çınar Bozdağ
Osman Demirci
Süreyya Akyıldırım Çor

4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu'nun Yüz Yüze Programının Ardından

Bu yıl dördüncüsünü düzenlediğimiz Bilimsel Araştırma Okulu'nun (BAO) yüz yüze programı 3-4 Aralık 2022 tarihlerinde Ankara'da, TPD Merkez Şube'de gerçekleştirildi. Türkiye'nin çeşitli illerinden 70 asistan hekimin ve 25 eğitmenin katılım gösterdiği bu program, 15 Ocak ve 19 Şubat 2023 tarihlerinde çevrimiçi olarak devam edecek. Önceki yıllarda ilk iki BAO yüz yüze, üçüncü BAO ise çevrimiçi olarak düzenlenmişti. Alınan geri bildirimler de dikkate alınarak planlama yapılırken iki yöntemin de avantajlarını bir araya getirmek amaçlı hibrit bir program oluşturduk. Programın ilk yüz yüze kısmında, planlandığı şekilde asistan hekimler arasındaki dayanışmayı artırmak ve eğiticilerle asistan hekimler arasında sıcak bir iletişim oluşturabilmek mümkün oldu.

Bilimsel Araştırma Okulu'nun düzenlenmesi, daha önceki yıllarda olduğu gibi bu sene de Prof. Dr. Simavi Vahip'in çok büyük katkıları ile mümkün oldu. Bilimsel Araştırma Okulu aracılığıyla Prof. Dr. Simavi Vahip ve Prof. Dr. Ömer Aydemir tarafından yayına hazırlanan ve TPD Yayınları'ndan bu yıl okurlara sunulan "*Psikiyatride Araştırmaya Giriş*" kitabı ile beraber bu değerli katkılar, daha çok kişi tarafından ulaşılabilir oldu. Asistan hekimlerden bu sene de şimdiden çok olumlu geri bildirimler alan Bilimsel Araştırma Okulu'nu bizim için mümkün kılan Prof. Dr. Simavi Vahip'e Asistan Hekim Komitesi olarak plaketimizi takdim ettik.

Birbirinden değerli eğiticilerin katkı sağladığı programın ilk gününde, açılış oturumunun ardından "**Asistan araştırma mı yapar! Asistan araştırma yapar mı?**" başlıklı konuşması ile Prof. Dr. Cem Atbaşoğlu'nu, sonrasında "**Araştırma yöntemlerine genel bir bakış**" isimli konuşması ile Doç. Dr. Yavuz Ayhan'ı dinledik. Ardından "**Araştırma yöntemlerine yakın bakış**" oturumlarında "**Örneklerle epidemiyolojik araştırmalar**" konusunda Prof. Dr. Cengiz Kılıç'ı, "**Psikiyatride nörobilim temelli araştırmalar**" konusunda Doç. Dr. Hale Yapıcı Eser'i, "**Örneklerle niteliksel araştırmalar**" konusunda ise Prof. Dr. Müge Artar'ı dinledik. Hem yoğun hem çok verimli hem de oldukça keyifli bu ilk günün ardından asistan hekimler olarak sosyal etkinliğimizde bir araya geldik.

Okulun ikinci gününde, güne Prof. Dr. Selçuk Candansayar'ın **"İnsan bilimcisi olarak psikiyatr"** isimli konuşması ile başladık. Ardından **"Araştırmalarda örneklem seçim yöntemleri ve örneklem büyüklüğünün hesaplanması"** ve **"Psikiyatrik araştırmalarda ölçme ve sık kullanılan ölçeklere genel bir bakış"** başlıklı konuşmaları ile Prof. Dr. Ömer Aydemir'i, **"Adım adım bir araştırma protokolü hazırlamak"** konusu ile Uzm Dr. İrmak Polat'ı, **"Psikiyatride araştırma etiği"** konusu ile Doç. Dr. Cemal Hüseyin Güvercin'i ve **"Araştırma yayınlanma süreci"** başlıklı konuşması ile Prof. Dr. Aygün Ertuğrul'u dinledik. Bu keyifli ve zihin açıcı oturumların ardından yapılan küçük grup çalışmalarında hem ekibimizle tanışmış olduk hem de araştırma protokolü hazırlamanın ilk adımlarını atmış olduk.

Tüm BAO programı ve özellikle grup çalışmaları ile amacımız, hem bir araştırma protokolünün nasıl hazırlanacağını deneyimleyerek öğrenmek, hem de kurumlar arasında işbirliğini artırarak bu protokolleleri yayınlara dönüştürebilmek; aynı zamanda asistan hekimler arasındaki birlik ve beraberliği güçlendirebilmek idi. Pek çok kazanımı olan Bilimsel Araştırma Okulu'na bu sene katkı sağlayan, başta Prof. Dr. Simavi Vahip olmak üzere tüm eğitmen hocalarımıza ve katılımcılara teşekkürlerimizi sunarız. 4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu'nun devam edecek olan çevrimiçi oturumlarında ve önümüzdeki senelerde birlikte olmak dileğiyle!

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu

Alperen Yıldız
Dicle Dilay Demir
Meltem Çınar Bozdağ
Osman Demirci
Süreyya Akyıldırım Çor

Asistan Hekim Komitesi 2022'nin Sonlarına Yaklaşırken...

Neler yaptık?

2022'nin son çeyreğinde AHK, etkinliklerine tüm hızıyla devam etti.

AHK Etkinlikleri

EFPT ile Tanışma

4 Ekim 2022
Saat: 20:00

Moderatör:
Ayşegül Yay Pençe

Konuşmacılar:
Dicle Dilay Demir
Ekin Sönmez
Emre Cem Esen
Selin Tanyeri

İlk olarak 4 Ekim'de Dr. Ayşegül Yay Pençe moderatörlüğünde, Dr. Dicle Dilay Demir, Dr. Ekin Sönmez, Dr. Emre Cem Esen ve Dr. Selin Tanyeri'den Avrupa Psikiyatri Asistanları Birliği (EFPT)'ni dinledik. EFPT'nin ne olduğu konusunda bilgi aldığımız ve deneyim paylaşımı yapan arkadaşlarımızı dinlediğimiz bu toplantıya ilgi oldukça yüksekti.

Bu sene başlatmış olduğumuz "Terapi Okuryazarlığı" etkinliğimizin ikinci bölümünü Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım ile, üçüncü bölümünü ise Dr. Ayça Gürdal Küey ve Prof. Dr. Gamze Özçürümez Bilgili ile gerçekleştirdik. "Terapi nedir?" konusunu asistan hekimlerin bakış açısıyla anlamayı ve çeşitli terapi ekollerinin tanıtılmasını amaçlayan bu etkinlik serisine katılım oldukça yüksekti. Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım ile psikiyatristin psikoterapist kimliğinin neden ve nasıl olması gerektiği, hangi aşamalarla kazanılabileceği ve terapi sürecinin nasıl uygulanabileceği konusunda oldukça ufuk açıcı bir sohbet gerçekleştirdik. Üçüncü bölümdeyse Dr. Ayça Gürdal Küey ve Prof. Dr. Gamze Özçürümez Bilgili ile psikanalitik psikoterapiler konusuna eğildik ve genç hekimler için ilgi çekici olan bu konuda, hocalarımızın bilgi birikimlerinden faydalandık ve keyifli bir sohbet gerçekleştirmiş olduk.

AHK Etkinlikleri

Asistan Sohbetleri

Ruh Sağlığı Yasası Neden Önemli?
Bizleri Ne Bekliyor?

Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım
Prof. Dr. Fatih Öncü
Prof. Dr. Selçuk Candansayar

25 Ekim 2022
Saat: 20:00

AHK Etkinlikleri

TERAPİ Okuryazarlığı

BÖLÜM 3. PSIKANALİTİK PSIKOTERAPİLER
Dr. Ayça Gürdal Küey
Prof. Dr. Gamze Özçürümez Bilgili
10 Kasım 2022 | 20:00
Etkinlik zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.

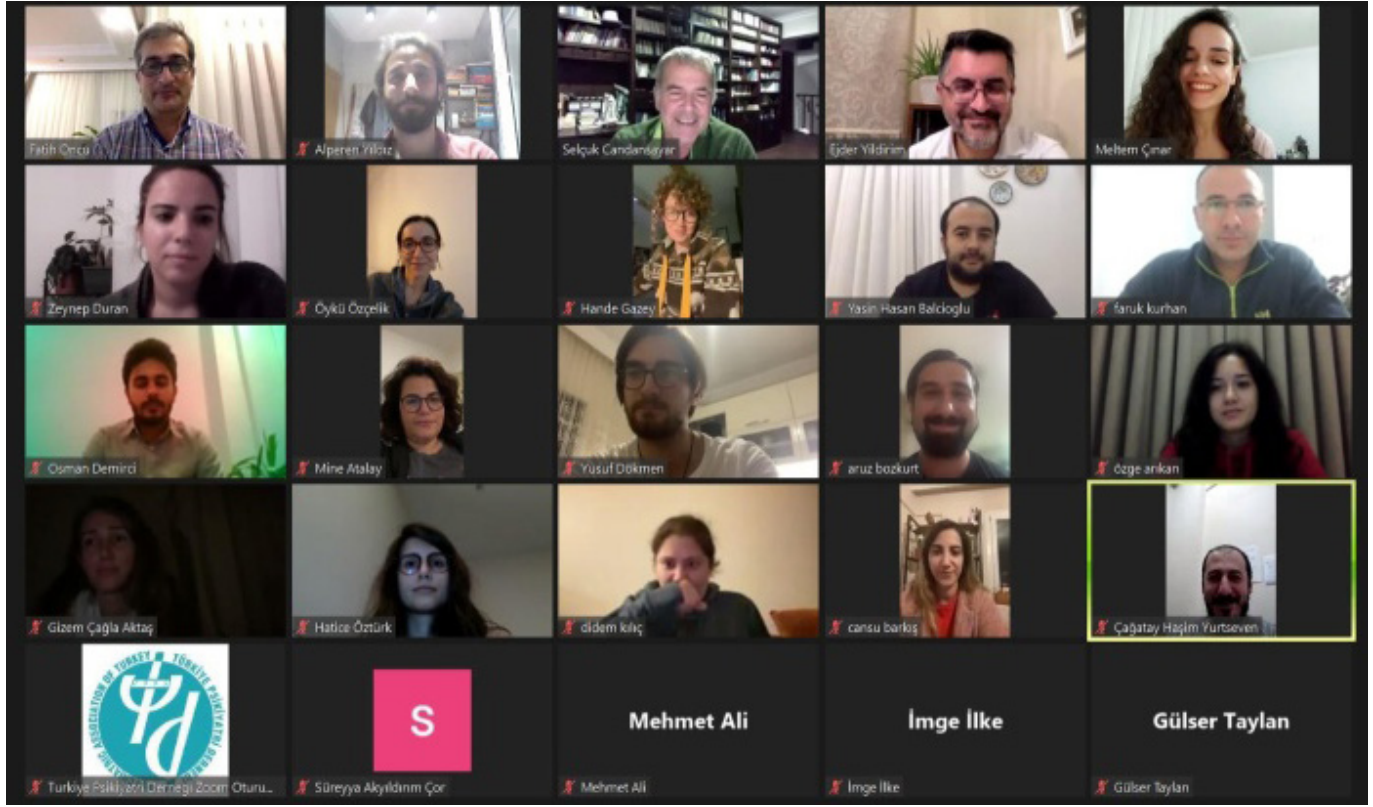

AHK Etkinlikleri

TERAPİ Okuryazarlığı

BÖLÜM 2. PSIKİYATRİSTİN PSIKOTERAPİST KİMLİĞİ
Neden olmalı? Hangi aşamalarla olmalı?
Nasıl uygulanmalı?
Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım
12 Ekim 2022 | 20:00
Etkinlik zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.

Bir önceki AHK Yürütme Kurulu'nun başlatmış olduğu sevilen bir etkinlik serisi olan "Asistan Sohbetleri" etkinliğinin bu seneki ilk bölümünü, genç hekimler tarafından genellikle tam olarak bilinmeyen ancak farkındalığımızın olmasının oldukça önemli olduğu bir konu olan Ruh Sağlığı Yasası başlığında gerçekleştirdik. Ruh Sağlığı Yasası'nın hazırlanma sürecinde oldukça fazla emekleri geçmiş olan Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım, Prof. Dr. Fatih Öncü ve Prof. Dr. Selçuk Candansayar hocalarımız ile interaktif bir sohbet yürüttük ve Ruh Sağlığı Yasası'nın ne olduğu, hazırlanma sürecinin nasıl olduğu ve şu anda hangi aşamada olduğu, psikiyatristler ve hastalar için neden önemli olduğu ve gelecekte bizleri nelerin beklediği, hangi sorunlara yönelik

çözümler içerdiği konuları üzerinde konuştuk. Halihazırda pek çok sorun içeren ve gelecek dönemde de bizleri ve hastaları oldukça zorlayabilecek olan yeni sorunların ekleneceği ruh sağlığı hizmetlerinin sağlıklı bir biçimde sunulabilmesi ve problemlerin çözülebilmesi noktasında Ruh Sağlığı Yasası'nın kabul edilmesi, psikiyatristler için çok önemli ve gerekli bir aşama. Birçok konuda olduğu gibi bu konuda da birlik beraberliğin ve dayanışmanın sürdürülmesinin önemli bir parçası olan genç hekimlerin farkındalığını arttıran önemli bir toplantı gerçekleştirdiğimiz kanaatindeyiz.

Geçen sene asistan hekimlerin yoğun çabaları ile yürütülmekte olan *Makale Saati*'nin bu seneki ilk oturumunu, Dr. Deniz Devocioğlu ve Dr. Mesut Keskin'in sunumları ile Prof. Dr. Orhan Murat Koçak süpervizörlüğünde gerçekleştirdik. Bir bilimsel makale nasıl okunur,

yöntemi nasıl incelenir, okurken nelere dikkat etmek gerekir gibi konularda bilgi edinmemizi amaçlayan Makale Saati etkinliğinin bu ilk oturumu da bizler için oldukça verimli ve keyifliydi.

Elbette bir başka yazımızda ayrıntılı bahsettiğimiz 4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu'nun ilk kısmı olan yüz yüze programını 3-4 Aralık'ta Ankara'da TPD'nin yeni merkezinde gerçekleştirdik. Katılımcılara AHK logolu mührün bulunduğu bir zarf ile TPD kalemleri ve TPD-AHK askılığı hediye ettik. Ocak ve şubat aylarında çevrimiçi olarak devam edecek programın sonunda araştırma protokolü hazırlayacak olan grupların protokolleleri, bir jüri tarafından değerlendirilecek. Seçilen grupları çeşitli sürprizler bekliyor!

17 KASIM 2022
20:00

MAKALE Saati

Etkinlik zoom üzerinden gerçekleştirilecektir.

Prof. Dr. Orhan Murat Koçak

Dr. Deniz Devocioğlu

Dr. Mesut Keskin

"Association of Pre-onset Subthreshold Psychotic Symptoms with Longitudinal Outcomes During Treatment of a First Episode of Psychosis"

AHK ETKİNLİKLERİ

AHK Etkinlikleri

TPD Asistan Hekim Komitesi

4. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu

3-4 Aralık 2022 - Ankara - Yüz yüze program
15 Ocak & 19 Şubat 2023 - Çevrimiçi program

Neler Yapacağız?

Türkiye'nin birçok farklı şehirden asistan hekim arkadaşlarımız ile bir araya gelip tanışmak, asistan hekimlerin özlük hakları ve eğitim süreçleriyle ilgili sorunlarına birlikte çözüm aramaya çalışmak, mesleki becerilerimizi geliştirip katıldığımız bilimsel çalışmalarla ilgili fikir alışverişinde bulunmak, Türkiye Psikiyatri Derneği kurullarını ve çalışma birimlerini tanımak hedefleriyle düzenlenen ve akademik bir toplantıdan daha çok asistan hekimler arası etkileşim ve dayanışmayı güçlendirmeyi amaçlayan Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı'nın yedincisi 2023 yılının Mart ayında gerçekleştirilecek. Ev sahipliği yapacak aday şehir başvurularını alma aşamasında olduğumuz UPAT'ta bir araya gelmeyi sabırsızlıkla bekliyoruz.

UPAT tanıtımının da yapılacağı AHK Kış Toplantısı önümüzdeki günlerde gerçekleşecek. Ayrıca geçen dönem başlatılmış olan "Asistan Sohbetleri", "Bundan Psikiyatriste Ne?" etkinliklerinin ve bu sene başlattığımız "Terapi Okuryazarlığı" etkinliğinin yeni bölümleri ile karşınızda olmayı hedefliyoruz. Klinik Eğitim Sempozyumu'nda da yeni etkinliklerde bir araya gelmek için planlarımızı yapıyoruz.

Asistan Hekimlerden Önemli Bir Mesaj!

Bizler asistan hekimler olarak, enerjimiz ve dinamizmimiz ile heves içinde yaptığımız hem bilimsel hem sosyal hem de örgütsel

alanlarda çeşitli etkinlikler ve toplantılar ile birlik beraberliğimizi ve dayanışmamızı güçlendiriyoruz. Aynı zamanda biliyoruz ki bu enerjimizle bugün de tıpkı PAUD ve TPD'nin kuruluşunda olduğu gibi, bizden büyükleri harekete geçiriyoruz. Gelecekte de bunu yapmayı sürdüreceğimizi biliyoruz. Hiyerarşik bir yapılanmadan ziyade dayanışmacı ve yatay bir yapılanmayı temel alan ve bu nedenle diğer derneklere de örnek olan derneğimizin çatısı altında bizleri destekleyen, yardımcı olan, fikirlerimize önem veren, etkinliklerimize katkı sağlayan ve bizlere ilham olan pek çok hocamız olmasından çok mutluyuz ve teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu desteği tüm hocalarımızdan ve tüm psikiyatristlerden beklediğimizi ifade etmek istiyoruz. Çünkü ancak bizlerin enerjisi ve sizlerin tecrübeleri gibi birçok farklı özelliklerimizi ve becerilerimizi bir araya getirebildiğimizde ve böylece dayanışabildiğimizde; sorunlarımızı çözebilme, haklarımızı arayabilme, psikiyatri alanında bilimsel birikime katkı sağlayabilme gibi pek çok alanda ilerleme kaydedebileceğimizi ve başarılı olabileceğimizi biliyoruz. Sizlerin desteği ile daha güzel günlere ulaşmak dileğimizle.

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu

Alperen Yıldız

Dicle Dilay Demir

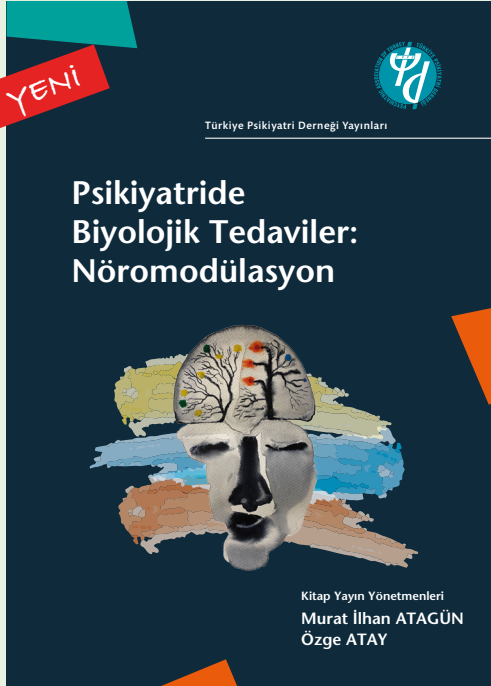
Meltem Çınar Bozdağ

Osman Demirci

Süreyya Akyıldırım Çor

TPD Yayınları

Sipariş için: tpdyayin.psikiyatri.org.tr

Psikiyatride Biyolojik Tedaviler: Nöromodülasyon

Yayın Yönetmenleri: **Murat İlhan ATAGÜN, Özge ATAY**

■ Psikiyatrik bozuklukların oldukça karmaşık doğası nedeniyle anlaşılabilirliğin uzun süremiş ve bilim dalı olarak psikiyatri ancak ondokuzuncu yüzyılda ortaya çıkabilmiştir. Teknolojideki ilerlemeler gelişmelere hız kazandırmış, yirminci yüzyılla birlikte psikiyatrik rahatsızlıkların oluş biçimleri kısmen de olsa anlaşılabilir ve tedavi edilebilir oldukları fark edilmiştir. Günümüz biliminde teknoloji ve multidisipliner çalışmaların önemi gittikçe daha iyi anlaşılmaktadır. Biyolojik tedavilerin birçoğu farklı bilim alanlarından yapılan uyarlamalar sonucu ortaya çıkmıştır. Bu katkıların sunulmasıyla psikiyatrik bozuklukların anlaşılması ve tedavileri için alternatif yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Psikofarmakoloji araştırmalarının önemli katkıları devam etmektedir. Ancak sistemik uygulama kaçınılmaz biçimde istenmeyen etkilere de yol açabilmektedir. Beyin uyarımı tedavileri bu kısıtlılığı aşabilmesi bakımından çeşitli avantajlar sağlamaktadırlar. Alana yapılan yatırımlar gittikçe artmaktadır ve bu yatırımların başarılı olma ihtimali, diğer bütün beyin araştırmalarına yapılan yatırımlara göre daha yüksek görünmektedir. Günümüzde nöromodülasyon tedavileri hem bağımsız tedavi modaliteleri olarak, hem de psikofarmakolojinin yetersiz kaldığı olgular için alternatif olarak değerlendirilebilmektedirler. Kötü sonuçlara yol açan cerrahi müdahalelerle başlamış olan biyolojik tedavilerin yolculuğu oldukça iyi konumdadır ve gelecek vaat etmektedir.

2050'yi Hayal Etmek: Tıp Öğrencilerinin Gözünden Dünya, Sağlık, Psikiyatrinin Geleceği

M. Kemal Kuşçu*, Özge Eriş Davut**,
Sena Aydın***, Alişan Burak Yaşar****

TPD Tıp Öğrencileri Çalışma Birimi bu yıl yapılan 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde 2050 yılındaki geleceğin dünyasını, psikiyatridi ve psikiyatristlerin toplumsal rollerini hayal etti. Kongre öncesi çevrim içi platformda başlayan süreç kongre esnasındaki forum çalışmasında yapay zekâ uygulamaları eşliğinde psikiyatrinin 2050 yılındaki resmini oluşturdu.

Online platformların ve bu platformlarda oluşan tartışmaların aktarıldığı yapay zekâ uygulamaları eşliğinde buluşan tıp öğrencileri gelecekteki toplumsal kırılmaları, hızlanan gelişmeleri kendi imge dünyalarında yeniden şekillendirdi.

Yeni bir dönüşümün eşliğindeyiz. İkinci bin yılı krizler ve yeni dönüşümler eşliğinde yaşamaya başladık. Pandemi benzeri keskin toplumsal kırılmalar geleceği yeniden değerlendir-memize neden oluyor. Pandemi sonrasında gelişen toplumsal çatışmalar, bireyler üzerinde giderek artan değişim baskısı ve yeni döneme uyum, geleceği algılamamızı dönüştürdü. Bu nedenle geçtiğimiz dönemde gelecekle ilgili öngörüler hiç olmadığı kadar öne çıktı. Tıp öğrencileri de bu dönüşümün içerisinde gelecekle ilgili belirsizliği en yoğun yaşayan grup-lardan. TPD Tıp Öğrencileri Çalışma Birimi olarak bu yıl gerçekleştirilen Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde kongre katılımcıları ve tıp öğrencileri ile 2050 yılındaki dünyayı, ruh sağlığı gündemlerini ve psikiyatristlerin konumunu tartıştık.

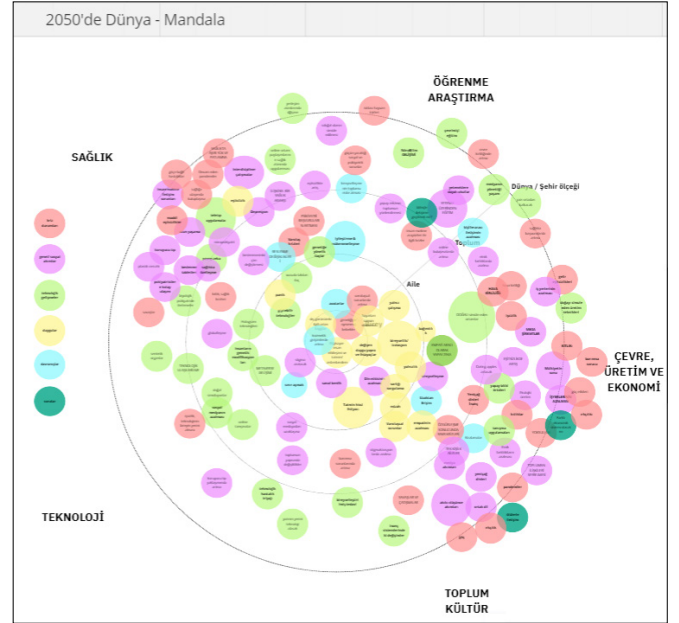
Etkinlik iki oturum üzerinden ilki çevrim içi platform ikincisi ise hibrit olarak gerçekleştirildi. Çevrim içi forum çalışmalarında Alex McDowell tarafından geliştirilen **Worldbuilding** yöntemi kullanıldı. Bu yöntem tasarımcı grupların ortak bir "mandala" üzerinden tuvale aktarabileceği fikirlerle spekül-a-tif gelecek senaryolarını oluşturmaları üzerine şekillenmekte. Çevrimiçi toplantılarda katılımcılar zaman sınırlı olarak bu senaryoya sorular eşliğinde katkılarda bulundular.

* Prof. Dr., Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri AD

** Uzm. Dr., Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Antakya

*** Stj. Dr., İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

**** Doç. Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi

Şekil 1: Miro* uygulaması ortamında mandalanın düzenlenmesi
*Miro çevrimiçi bir ortak beyaz pano platformudur.

Mandala 5 eksenle (Sağlık / Teknoloji / Toplum ve Kültür / Öğrenme ve Araştırma/ Çevre, Üretim ve Ekonomi) ve 4 düzeyde (Birey / Aile / Toplum / Dünya ve Ekolojik Çevre) moderatörler tarafından hazırlandı.

Katılımcılar spekül-a-tif önerilerini bu eksen ve düzeylerde mandalaya yerleştirdiler (Şekil 1).

Oturumlar sırasında Dr. Kemal Kuşçu, Dr. Özge Eriş Davut ve Stajyer Dr. Sena Aydın moderatör olarak süreci yönettiler. Koç Üniversitesi Karma Gerçeklik Laboratuvarı'ndan Salih Akbaş etkinliğin altyapısını oluşturdu ve sürecin danışmanlığını üstlendi. Yine aynı gruptan Egemen Ertuğrul yapay uygulama eşliğinde görsellerin oluşturulmasını sağladı. Dr. Alişan Burak Yaşar sürecin teknik akışından sorumluydu.

Forum Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından kongreye burslu kabul edilen 40 öğrenci davet edildi. İlk oturum kongre öncesi 16 Ekim Pazar akşamı çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Bu toplantıda katılımcılar 2050'deki Dünya'yı ve sağlık gündemlerini hayal ettiler. Kongre sırasında gerçekleştirilecek tartışmaya zemin oluşturacak 2 senaryoyu oluşturdular:

Resim 1: Yapay zekâ tarafından senaryo üzerinden oluşturulan görseller

"2050'de Dünya" senaryo özeti:

2050 yılında Dünya krizler eşliğinde gelişmeye devam ediyor. Yeni pandemiler ve sağlığa erişimde eşitsizlik hayatı güçleştirdi. Göçe bağlı ruhsal hastalıklarda artış ve varoluşsal krizler psikiyatrik bozuklukların yaygınlığını giderek artırmakta. İnsan-makine arayüz etkileşimleri insanlığın birbirine yabancılaşmasını keskinleştirdi. Giderek genetiği modifiye edilmiş insanların yaşadığı sağlık sorunları ve ruhsal sorunlar yeni çelişkileri ortaya çıkarmakta.

Çevre kirliliğinde artış, savaş ve yeni çatışmalar ve istilacı hayvan türlerinde artış yeni toplumsal dinamikleri belirliyor. Bunların etkisinde gelişen **kıtlık ve fakirlik, toplumun kutuplaşması** giderek belirginleşmekte. Bu değişiklikler yeni inanç sistemlerini öne çıkarıyor. Teknoloji **genetiği değiştirilmiş ırklar sayesinde** topluma hükmetmeye başlamış.

Ekonomi ve üretimi birkaç **mega şirket**inde tutuyor. Üretim ilişkileri değişiyor. **Mülkiyet fikri azalıyor**. Bir yandan para kazanmak için çevre kirliliğini hiçe sayılırken, diğer yandan sağlıklı yaşam akımının ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ekolojik sistemleri simüle eden alanlar yaratılıyor (Resim 1).

İkinci toplantı ise 21 Ekim günü TPD 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde forum etkinliği olarak gerçekleştirildi. Çevrim içi tartışmaya salon içerisinde bulunan katılımcılar da eşlik etti.

2050 yılındaki ruh sağlığı gündemleri ve psikiyatristlerin konumu bu tartışmanın ana merkezindeydi. Ortak çalışmayı destekleyen sorular eşliğinde forum grubu 2050'yi oluşturdu:

2050'de Ruh Sağlığı gündemleri:

Yalnızlık ve kısıtlanmışlık hissi bireylerde bir yandan özgürlük arayışını artırırken diğer yandan yaşamdan ve kendinden memnuniyetsizlik artıyor. Bu durum terapistlere gi-dişleri ayrıca plastik kozmetik işlemleri artırıyor.

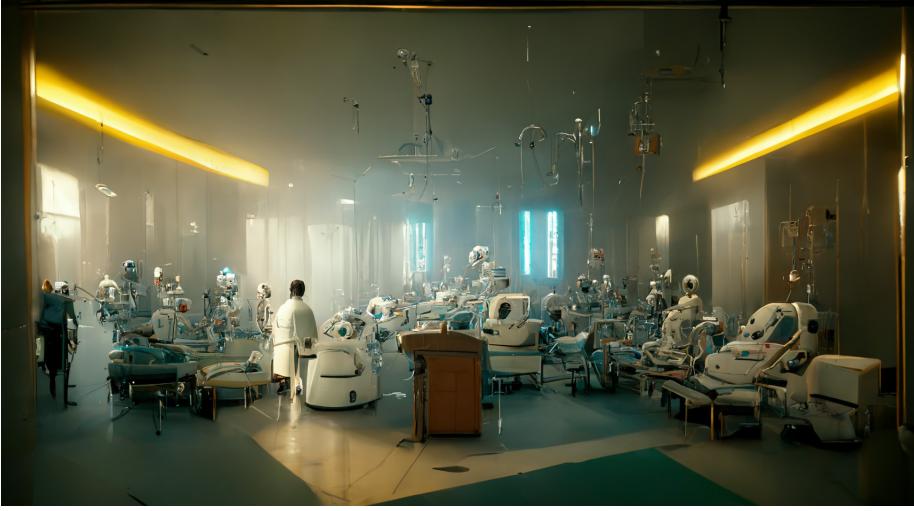
Yeni toplum **varoluşun anlamını sık sık irdeliyor...** Varoluşsal sorunlar psikiyatrik belirtiler ve hastalıkların artışına neden oldu. Bu süreçte artan ihtiyaç nedeniyle artık her evin bir terapisti olmak zorunda.

Avatarların tasarımı ve yönetimi, koca bir sektör haline geldi, bireysel yaşamın verdiği yalnızlıktan kaçmaya çalışan bireylerde, avatarına yatırım yapma nedeniyle **teknolojik bağımlılıklar** arttı. Artık etten kemikten insanlar değil, şirketlerin yarattığı avatarlar idol. Gençler onlara benzemek için çabalıyor.

Teknoloji bedensel sağlık konusunda da çok ilerledi, **sentetik organlar, bireyselleştirilmiş tedaviler** ve gelişen invazif müdahalelerle yaşam süresi uzadı, metropolde yaşayanlar artık daha az çocuk yapıyor ve toplum yaşıyor. Demans vakaları arttı, **psikiyatri geropsikiyatride ağırlık vermeye başladı**.

Geçmişteki birçok psikiyatrik tanı normalize edilmeye başlandı. Tanım ve tanılarda büyük bir dönüşüm yaşanıyor. Psikiyatristler bulunan biyobelirteçler ve pratikleşen fonksiyonel MR cihazları sayesinde, ayırıcı tanıda laboratuvar yöntemlerini kullanabiliyor. Riskli vakalarda **erken tanı şansı** artıyor. İntrauterin dönemden itibaren önleyici müdahaleler arttı. **Moleküler düzeyde tedaviler** öne çıkıyor. Giyilebilir cihazlarla takipler kolaylaştı.

Siber zorbalık da bir yandan arttı, psikiyatristlerce çalışılması gereken yeni bir alan. Veri güvenliği sorunu öne çıkmaya

Resim 2: 2050'de Ruh Sağlığı Uygulamaları

başladı. Psikiyatri, toplumun ve gündelik politikaların önemli bir **denetleme aracı** olarak kullanılıyor. **Toplumsal uyumu** denetleme, psikiyatrinin gündemi haline gelmiş durumda (Resim2).

2050'de psikiyatristler:

Teknolojik ilerlemelerle **kışıselleştirilmiş robotlar** aracılığıyla otomatik tanı-tedaviler ortaya çıktı. Psikiyatrinin öneminin artmasına rağmen psikiyatristlerin toplumsal etkinlikleri daha fazla tartışılıyor. Bu durum **mesleki tatminlerinin azalmasına** sebep oldu. Bu koşullar ve ayrışan toplumsal yargılar ortayayeni **etik sorunları** çıkardı. Teknolojiye uyum sağlayamayan psikiyatristler sistemin dışında kaldı.

Artan intihar vakalarıyla yüzleşmek durumunda kalan psikiyatristler **boşluk** duygusu yaşıyor. Psikiyatrik tanılarının ve hastaların artmasıyla insani ve profesyonel **yabancılaşma** yaşıyorlar. Tedavilerinde **genetik çalışmalarla desteklenmiş ilaçları** öncelikli olarak kullanıyorlar ve hastalıklarda kürü hedefliyorlar. Moleküler gelişmelerde hızlanmanın yanında **"doğal" olana olan eğilim** de arttı. Bu gerilim psikiyatristler arasında önemli bir ayrışmaya neden oluyor.

Topluma yayılmış ve küçük gruplara da hitap eden psikiyatristler, kolay ulaşılabilir durumdalar, ancak güncel

gerilimleri ve endişeleri devam ediyor. Yeni yönetim modelleriyle olan çatışmalarıyla birlikte politik hayatta aktif olmaları, toplumsal karar alma mekanizmalarında önemli roller almalarına sebep oldu. Tektiplşmenin politik aracı olma durumuyla karşılaşan psikiyatristler arasında **birlik olma ihtiyacı** arttı.

İş yaşamlarına daha az zaman ayırıp daha çok parakazanabilmeleri sebebiyle **sosyal yaşamları** arttı. İklim sorunu olmayan ya da daha ılıman bir ortamda **kaliteli bir emeklilik hayatı** planlıyorlar (Resim 3).

Sonuç

Worldbuilding (Dünya Oluşturma) ve Yapay Zekâ uygulamalarına uzaktan katılımın kullanıldığı çalışma birimi etkinliğimiz, ulusal kongremiz için bir ilki barındırdı. Birçok farklı tıp fakültesinden katılım gösteren öğrenciler, psikiyatri uzmanları ve asistanları ile birlikte bu forumda bir araya gelme ve birlikte düşünce üretme imkânı buldular. Teknoloji desteğinde farklı perspektifleri ile 2050'yi hayal ederken aynı zamanda gündelik gerilimler dile geldi. Geleceği hayal etmek bir anlamda yaşadığımız dönüşümlere ışık tutmamıza fırsat verdi. Ruh sağlığının 2050 gelecek yolculuğuna bugünden bir not koyabilmek hepimiz için büyük bir heyecan yarattı.

Resim 3: 2050'de psikiyatristler

TPD Merkez Yönetim Kurulu'ndan

TPD Genel Merkezi Taşındı

■ Türkiye Psikiyatri Derneği merkezi 6 Kasım günü Ankara'daki yeni adresine taşındı: **İşçi Blokları Mahallesi, Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi, Regnum İş Merkezi No: 57/19, Çankaya/Ankara.**

19 Kasım 2022 Cumartesi günü gerçekleştirilen Açılış Töreni'nde TPD Genel Başkanı Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım'ın açılış konuşmasının ardından, Prof. Dr. Orhan Öztürk hocamızın mesajı Prof. Dr. Berna Uluğ tarafından törene katılanlarla paylaşıldı. Ardından merkezin alınması ve tadilat sürecine dair 2018-2022 yılları Merkez Yönetim Kurullarını temsilen Doç. Dr. Koray Başar'ın konuşması yer aldı. Açılış Törenimiz Ankara'da meslekte 40. ve 50. yılını doldurmuş meslektaşlarımızın plaket töreninin ardından serbest kürsü konuşmaları ile son buldu.

TPD 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi ve basın toplantısı

■ TPD 58. Ulusal Psikiyatri Kongresi bu yıl **19 - 23 Ekim 2022** tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirildi. **Değişen Zamanlarda Psikiyatri** teması ile şekillenen kongrenin bilimsel içeriğinde toplam 83 panel, 4 Psikiyatride Güncel oturumu, 4 konferans, 14 kurs, 6 On Soru Bir Konu oturumu, 7 Zor Olgularla Tanı ve Tedavi oturumu, 5 Uzmanla Buluşma, 7 Münazara, 3 Uydu Sempozyum, 96 sözel bildiri ve 120 poster bildiri yer aldı. Ayrıca kongrenin ilk günü 16. Psikiyatri Yeterlik Uygulama Sınavı yapıldı ve yeterlik sınavında başarılı olanlara kapanış töreninde yeterlik belgeleri verildi.

Kongre Düzenleme Kurulu başkanı Gamze Özçürümez Bilgili, Düzenleme Kurulu üyeleri Memduha Aydın, Hakan Karaş, Taner Yılmaz, Selçuk Özdin, **Bilimsel Program Kurulu** üyeleri Erguvan Tuğba Özel Kızıl, Aytül Karabekiroğlu, Arda Bağcaz, Neşe Yorguner ve Kurulun genç üyeleri Cansu Ünsal, Öykü Özçelik ve Hasan Gökçay'ın yoğun çalışmaları ile düzenlenen 58. UPK'ye bu sene 1586 katılımcı (276 çevrimiçi) katıldı. 58. UPK'de derneğimizin "**Bilim, Etik, Dayanışma**" ilkeleri doğrultusunda Uzmanlık Öğrencileri ve Genç Uzmanlar Araştırma Bildiri Bursu (72), Uzmanlık Öğrencileri Olgu Sunumu Kayıt Bursu (10), Uzmanlık Öğrencileri Çevrim İçi Kayıt Bursu (127) ve Tıp Öğrencilerine Çevrim İçi Kayıt Bursu (40) sağlandı. Her yıl olduğu gibi Araştırma Bildiri Ödülleri sahiplerini buldu (<https://psikiyatri.org.tr/3667/tpd-58-ulusal-psikiyatri-kongresi-nin-ardindan>).

Önyargıya karşı karikatür atölyesi

■ Geçtiğimiz yıl içinde önce ruh sağlığı yasası çalışmaları, sonra COVID-19 aşısı kampanyası için, ruh sağlığı alanında hak savunuculuğu yapan hasta ve hasta yakını dernekleriyle farklı zamanlarda görüşülmüş, iş birliği imkanları değerlendirilmişti. Şizofreni Dernekleri Federasyonu, Lityum Derneği, Bipolar Yaşam Derneği temsilcileriyle bazı somut adımlar da atılmıştı. 2022 yılı 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü'nde birlikte açıklama yaptığımız ruh sağlığı alanındaki bu derneklerin ve TPD üyelerinin katılımıyla 2 Eylül'de çevrimiçi olarak "**Önyargılara Karşı Çiziyoruz**" Karikatür Atölyesi gerçekleştirildi. Hasta Dernekleriyle İlişkilerin Geliştirilmesi ve Sürekliliğinin Sağlanması Görev Grubu'nun daveti ve savunucu derneklerin iş birliğiyle düzenlenen atölyeyi karikatürist **Aslı Alpar** yönetti.

Şizofreni Dernekleri Federasyonu'ndan Yasemin Şenyurt'un dernek temsilcileri ve karikatürist Aslı Alpar ile gerçekleştirdiği röportajları TPD Youtube kanalından izleyebilirsiniz: <https://youtu.be/vdhgG0DU5Dw>

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu olarak derneğimizin savunucu derneklerle iş birliğini sürdürmesini ve üyelerimizin bu yöndeki faaliyetlerimize katkı sunmasını umuyoruz.

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği Hakkında

■ 03.09.2022 tarihinde yayımlanan "Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği" ile 2014 yılındaki yönetmelik yürürlükten kaldırılmış ve yönetmelikte bazı değişiklikler yapılmıştır. Yeni yönetmelik ile özet olarak;

- Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun uzmanlık eğitimi kontenjanları belirleme yetkisi kaldırılmıştır. Bakanlık, Kurul'dan görüş alıp kontenjan sayılarını belirleyebilecektir.
- Yönetmelikte "kurum yöneticisi" ve "program yöneticisi" kavramlarına yer verilmezken "kurum eğitim sorumlusu" ve "eğitim sorumlusu" kavramları getirilmiştir. Eğitici olmayan uzmanlara tıpta uzmanlık eğitiminde verilen rol ise genişletilmiştir.
- Uzmanlık öğrencilerinin nöbet uygulaması üç günde birden daha sık olmamak kaydıyla ve ayda en fazla sekiz nöbet olacak şekilde düzenlenmiştir. Gece nöbeti tutan uzmanlık öğrencileri ertesi gün sağlık hizmeti sunumunda görev almayacaklardır. Bu kural ihlalinin tespit edilmesi halinde eğitim programlarına TUK tarafından değerlendirme sonrası uyarı veya programın eğitim yetkisinin kaldırılması yaptırımları uygulanacaktır.
- Önceki yönetmelikteki tez jürisi asıl üyelerinden en az birinin kurum dışından belirlenmesi yolundaki hüküm yeni yönetmelikte yer almamaktadır.
- Uzmanlık eğitimini bitirme sınavında başarı gösteremeyen veya sınava girmeyen uzmanlık öğrencisinin ikinci sınavı ilk sınav tarihinden itibaren üç ay içerisinde yapılacaktır. İkinci sınavda da başarı gösterememesi veya sınava girmemesi halinde takip eden üç ay içerisinde yapılmak üzere iki sınav hakkı daha verilecek, sınav jüri üyeleri, tarihi ve kurumu Bakanlıkça belirlenecektir.
- Kurum değiştirme usulünde eş durumu nakil talebine evlilik tarihinin tercihlerin yapıldığı tarihten sonraki bir tarih olması şartı eklenmiştir.

Bu değişikliklere ait detaylı açıklamalara Hukuk Büromuzun hazırladığı bilgi notundan ulaşabilirsiniz (https://psikiyatri.org.tr/TPDData/Uploads/files/hukuk_buro_notlari.pdf).

Özel Hastaneler Yönetmeliği ve Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluş Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler

■ 6 Ekim 2022 tarihinde Özel Hastaneler Yönetmeliği ve Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmış, Türk Tabipleri Birliği (TTB) hekimlerin serbest çalışma haklarını kısıtlayan bu değişiklikler için hukuki süreci başlatmıştır.

Yönetmelik değişikliğinin yayımlanmasından sonra Muayenehaneler Derneği, uzmanlık dernekleri ve tabip odaları öncülüğünde bir dizi toplantı yapılmıştır (<https://psikiyatri.org.tr/3679/ozel->

[hastaneler-yonetmeliği-ve-ayakta-teshis-ve-tedavi-yapılan-ozel-saglik-kurul](#)).

Yönetmelik değişikliği özel hastane ve tıp merkezlerinde yapılacak tüm tanı, tetkik ve tedavi hizmetlerini kapsadığı, kamu veya vakıf üniversitesi hastaneleri ile yapılacak sözleşmelere bazı ölçütler getirdiği için tüm uzmanlık branşlarını etkilemektedir. Hukuk büromuz tarafından hazırlanan bilgi notuna yukarıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

Süreç sosyal medyada gündeme getirildiği için değerli üyelerimize konu ile ilgili sosyal medya paylaşımlarını takip etmelerini öneririz.

Sağlıkta Şiddet Cezasız Kalamaz!

■ Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesi'nde görev yapan psikiyatri uzmanı Dr. Ömer Asan 14.11.2022 tarihinde görevi sırasında silahlı saldırı ve fiziksel şiddete uğradı. Bu olaydan 2 gün önce Adana'da Çukurova Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi'nde sağlık çalışanları hasta yakınları tarafından darp edildi. Ardından Dr. Ömer Asan'ın uğradığı saldırı haberini aldık.

Sağlıkta şiddet nedeniyle hekimlerin, sağlık çalışanlarının öldüğü, hasta hekim ilişkisinin ciddi bir biçimde yaralandığı, şiddetin kontrol altına alınması gerekirken sürekli artış gösterdiği bir toplumsal dönemi yaşamaktayız. Çalışma ortamının güvenliğinin sağlanması, şiddeti önlemek için alınacak önlemler bir an önce hayata geçirilmelidir. Sağlık ortamına silahlı girilebiliyorsa düzeltilmesi gereken çok fazla yanlış var demektir. Bu durum kabul edilemez. 12.05.2022 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen Türk Ceza Kanunu'ndaki değişiklikler arasında yer alan sağlıkta şiddette kasten yaralama suçunun tutuklu yargılanmasına dair düzenleme uygulanmalıdır.

Dr. Ömer Asan'ın uğradığı şiddet karşısında TPD Şiddet İzleme ve Önleme Kurulu çalışmalarının başladığını, gelişmeleri üyelerimizle paylaşacağımızı bildiririz.

Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ

■ Sağlık Bakanlığı tarafından 03.09.2022 tarih ve 31952 sayılı Resmî Gazetede "Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" yayımlanarak yürürlüğe konulmuş, 16.10.2009 tarihli aynı adlı eski tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni Tebliğ, birçok yeni kavram ve düzenlemeyi barındırmakla birlikte, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uzmanlarını ve bu alanda sunulan sağlık hizmetini etkilediği/etkileyebileceği düşünülen değişiklikler özetle;

- Hastaların acil serviste azami bekletilme süresi 24 saat, 8 saate indirilmiştir. Bu süre sonunda hastanın acil servis hekimince bir birime yatışı gerekmektedir. Bu yatış kararı ilgili klinik hekimi için bağlayıcıdır. Aksi biçimde davranışlar hakkında idari işlem başlatılacağı hemen her maddede yinelenmiştir. Bu değişiklik ile acil servis hekimi psikiyatri hekimi kararını beklemeden psikiyatri kliniğine yatış verebilecektir.
- Uzman sayısının yeterli olmadığı hallerde tüm branş hekimlerinin acil servis nöbetine dahil edilebileceği, başka kurumlarda da acil servis nöbetçisi olarak görevlendirilebilecekleri düzenlenmiştir.

- Acil servislerde Psikodestek odası, acil psikiyatri odası ve tutuklu muayene odası oluşturulabileceği düzenlenmiştir. Psikodestek odasında manevi destek personeli dahil ilgili diğer personel arasından görevlendirme yapılabileceği yazmakta ancak kimlerin hangi görev tanımı ile çalışacağı yer almamaktadır.
- “Kronik bir hastalığın akut atağı” hali acil servise başvurulabilecek haller arasında sayılmamış, ayrıca “hastayı komplikasyon ve morbiditeden koruma” acil sağlık hizmetinin amaçları arasından çıkarılmıştır. Bu değişikliklerle şizofreni ve bipolar bozukluk gibi kronik bozuklukların akut kötüleşmeleri acil servise başvurulabilecek haller arasında yer almamaktadır.

Bu değişikliklerin hukuka aykırı yanları ve acil servislerde sunulan ruh sağlığı hizmetlerini olumsuz etkileyecek olması nedeniyle Tebliğ ile ilgili dava açmaya karar verdik. Tebliğde yer alan değişikliklerle ilgili Hukuk Büromuzun ayrıntılı değerlendirmesini şu bağlantıdan inceleyebilirsiniz: https://psikiyatri.org.tr/TPDData/Uploads/files/HukukBuro_acil_servis_hizmetleri_tebligi_degerlendirmesi.pdf

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü Ortak Basın Açıklaması

■ 25 Kasım günü Dominik Cumhuriyeti'nde diktatörlük yandaşları tarafından 1960 yılında katledilen Mirabel Kardeşlerin anısına **Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü** olarak kabul edilmiştir. Bugüne kadar kadınlar; anayasal haklardan erkeklerle eşit olarak yararlanma, kamusal alanda yer alma, öğrenim hakkından yararlanma, kendi bedenleri ile ilgili

kendileri karar verebilme, eşit işe eşit ücret, kadın istihdamının artması gibi pek çok konuda mücadele vermişlerdir ve bu çetin mücadele halen devam etmektedir.

Bu yıl 25 Kasım'da Adli Tıp Uzmanları Derneği, Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği, İstanbul Tabip Odası Kadın Komisyonu ve Türkiye Psikiyatri Derneği ortak bir basın açıklaması yapmıştır. Basın açıklamasına ulaşmak için: <https://psikiyatri.org.tr/3678/25-kasim-kadina-yonelik-siddete-karsi-uluslararası-mucadele-ve-dayanisma-gunu-or>

TPD Uzmanlık Yaşamına Hazırlık Programı

■ 2009 yılından bu yana düzenlenen ve meslektaşlarımızın meslek yaşamına uyumunu kolaylaştırmayı amaçlayan Uzmanlık Yaşamına Hazırlık Programı, bu yıl 9-12-16-19 Ocak 2023 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilecektir. Türkiye Psikiyatri Derneği Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından hazırlanan programa, daha önce bu eğitimi almamış ve uzmanlık eğitimini tamamlamaya bir yıl ya da daha az süresi kalmış psikiyatri uzmanlık öğrencileri ve zorunlu hizmette iki yılını doldurmamış psikiyatri uzmanları katılabilecektir (<https://psikiyatri.org.tr/3682/turkiye-psikiyatri-derneği-uzmanlık-yasamina-hazirlik-programi>).

Programda zorunlu hizmet deneyimlerinin paylaşılması, olgu örnekleri ile askeri psikiyatri, adli psikiyatri, engelli sağlık kurulu uygulamaları, toplum ruh sağlığı merkezlerinin işleyişi yer almaktadır. Aynı zamanda madde kullanım bozukluğunun yönetimi, etik ihlal ve kadına yönelik şiddet karşısında psikiyatri uzmanının yapabilecekleri, İstanbul Protokolü, çocuk psikiyatrisinin olmadığı yerlerde yapılabilecekler ve zorunlu hizmette psikiyatri uzmanının özlük hakları ve hukuki düzenlemeler başlıkları ele alınacaktır. Bu zengin içeriğe sahip programın oluşturulmasında katkı sunan EPDK üyelerine ve tüm konuşmacılara teşekkür ederiz.

Acil Psikiyatri

Kitap Yayın Yönetmenleri: **Fatih ÖNCÜ, Yunus HACİMUSALAR**

Ruh sağlığı hizmetinin temel yönlerinden biri, acil durumlara verilen önemdir. Bu olgudan hareketle, Türkiye Psikiyatri Derneği Sürekli Eğitim/Sürekli Mesleki Gelişim Dergisi Psikiyatride Güncel'in 2015 yılı 2. Sayısı Psikiyatride Acil konusuna ayrıldı. Sayının büyük ilgi görüp tükenmesi konuyla ilgili kapsamlı ve güncel bir kitap hazırlanması gerekliliğini ortaya koydu. Bu gereklilikten yola çıkılarak, Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu'nun talebiyle hazırlanan Acil Psikiyatri kitabı, tüm psikiyatri asistan ve uzmanları ile acil servis hekimlerine uygulamalarında rehber olacak niteliktedir.

On beş bölümden oluşan bu kitap, tüm acil psikiyatrik durumların değerlendirilme ve yönetilme süreçlerine, ortaya çıkabilecek zorluklarda yapılabilecek müdahalelere dair pratik bilgiler sunmaktadır. İntihar, geriatrik hastalar, konsültasyon-liyezon psikiyatrisi, adli olgular, psikiyatristin yasal sorumlulukları ve acil servis uygulamalarında kullanılan psikotropolar bu kitabın kapsamında yer alan diğer önemli başlıklardır.

Türkiye Psikiyatri Derneği'nin sosyal medya hesapları

Instagram

<https://www.instagram.com/psikiyatriderneği/>

Twitter

<https://twitter.com/PsikiyatriDer>

Facebook

<https://www.facebook.com/PsikiyatriDerneği/>

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü Ortak Basın Açıklaması

psikiyatri.org.tr / 25 Kasım 2022

25 Kasım'ın sembolü Mirabel Kardeşler Patria, Minerva ve María Teresa Dominik Cumhuriyeti'ni yöneten Rafael Leonidas Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele veriyordu. Mirabel Kardeşlerin demokrasi ve insan hakları talepleri, onların Trujillo tarafından pek çok kez hapse gönderilmelerine neden oldu. Trujillo'nun "Ülkenin en büyük iki sorunu: kilise ve Mirabel Kardeşler." dediği konuşmasından sadece 23 gün sonra, 25 Kasım 1960 tarihinde, Mirabel Kardeşler diktatörlük yandaşları tarafından katledildiler. Ölüm-leri basına trafik kazası olarak yansıtıldı. 1981 yılında, Birinci Latin Amerika ve Karayip Kadınlar Kurultayı'nda 25 Kasım, "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü" olarak kabul edildi. Birleşmiş Milletler ise 1999 yılında 25 Kasım'ı "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Mücadele Günü" olarak ilan etti. 1999'dan beri, her yıl 25 Kasım'da dünyanın her yerinden kadınlar olarak, Mirabel Kardeşleri anarak mücadelelerinden aldığımız güçle kadınlara yönelik şiddete karşı ses çıkarıyor ve haklı taleplerimizi haykırıyoruz.

Mirabel Kardeşlerin katlinden bu yana ne yazık ki durum çok da iyiye gitmemiştir. Kadınlar; ekonomik, sosyal, kültürel, akademik, siyasi ve pek çok alanda cinsiyetlerinden dolayı ayrımcılığa ve şiddete maruz kalmaktadır. Ataerkil toplum, yaşamın her alanında kadınların kendilerini gerçekleştirmelerini ve eşit özneler olarak var olmalarını engellemektedir. Cinsiyet eşitliği; ulusal ve uluslararası düzenlemelerle güvence altına alınmış olmasına karşın dünyada toplumsal cinsiyet eşitliğinin tam olarak sağlanabildiği hiçbir ülke yoktur. Kadınların insan haklarına erişiminin önündeki engeller farklı zamanlarda, farklı çeşitlerde olabilmektedir. Kadınlar; anayasal haklardan erkeklerle eşit olarak yararlanma, kamusal alanda yer alma, öğrenim hakkından yararlanma, kendi bedenleri ile ilgili kendileri karar verebilme, eşit işe eşit ücret, kadın istihdamının artması gibi pek çok konuda mücadele vermişlerdir ve bu çetin mücadele halen devam etmektedir.

Türkiye ise son yıllarda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının insan hakları açısından giderek gerilemektedir. Her yıl düzenli olarak yayınlanan Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarında İlerleme Raporu 17 maddeden oluşmakta ve 5. maddede toplumsal cinsiyet eşitliği yer almaktadır. 2022 yılında düzenlenen bu raporda Türkiye bu alanda 146 ülke arasında 124. sıradadır. Kadınlar; cinsiyetlerinden dolayı ayrımcılığa ve farklı türlerde şiddete maruz kalmakta ve maruz kaldıkları şiddeti, bilgiye erişim kısıtlılıkları ve güçlenmelerini engelleyici politikalar nedeniyle 'şiddet' olarak bile tanımlayamamaktadır. Birçok kadın ise şiddet sonrası kendilerini koruması gereken yasa ve kurumlardan endişe etmektedir. Son yıllarda, kadın hakları mücadelesinde en büyük kayıplardan biri şüphesiz Türkiye'nin 20 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi olmuştur. Devletin sadece aileyi baz alarak yürüttüğü politikalar, kadınlara ve LGBTİ+'lara yönelik şiddetle mücadeleyi güçsüzleştirmektedir. Ataerkil sistem kadına yönelik şiddeti körüklemekle birlikte yasama, yürütme ve yargı organlarıyla resmen kadınların en temel haklarına saldırır duruma gelmiştir. Bunun son örneğine Şebnem Korur Fincancı'ya yönelik

yürütülen hedef gösterme ve ardından işletilen adli süreçte şahit olduk. Bu çarpık düzen içinde Dr. Aynur Dağdemir, Dr. Melike Erdem, Dr. Ece Ceyda Güdemek ve Dr. Rümeyza Berin Şen hayattan koparıldı.

Kadınların ülkemizde yaşadığı önemli zorluklardan biri de doğum kontrol yöntemlerine ve kürtaj hakkına ulaşım kısıtlılığıdır. 2012 yılından itibaren yasal bir hak olan kürtaja devlet hastanelerinde ulaşım neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde olması gereken gebeliği ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları önleyici hizmetler, örneğin prezervatif, doğum kontrol hapları, spiral takımı, HPV taramaları son yıllarda erişilebilir sağlık hizmeti olmaktan çıkmıştır. Kadının bedeni hakkında söz söyleme hakkını elinden alan, kadının otonomisini hiçe sayan bu kısıtlamalar kadınların hem beden hem ruh sağlığını olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizde de dünyada da dönüşümlerin, kadınların yaşamları ve hakları için mücadele etmeleriyle gerçekleşeceğini biliyoruz. Kadınların mücadeleleri sonucu kazanılmış haklarını yok etmeye çalışan söylemsel, fiili ve hukuki bir kuşatmanın her yerde yaşandığı çok açık; ama açık bir şey daha var ki bu kuşatmaya karşı kadınlar mücadele ve dayanışmadan geri adım atmadılar. İranlı kadınların haklı direnişi baskı altında olan bütün insanlar için umut ışığı olmuştur. Bu dönem hem bize hem de herkese, dayanışmamızın giderek büyümekte olduğunu ve dünyanın hiçbir meydanına konulan yasakları dinlemeyecek kadar cesur olduğunu gösterdi.

Bu cesareti büyütenleri, geleceğe birlikte yürüdüğümüz ve mücadelesini miras aldığımız bütün kadınları saygıyla selamlıyoruz.

Non Una di Meno: Bir Kişi Daha Eksilmeyeceğiz !

*Istanbul Tabip Odası Kadın Komisyonu
Türkiye Psikiyatri Derneği
Adli Tıp Uzmanları Derneği
Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği*

Üzgünüz...

psikiyatri.org.tr / 13 Kasım 2022

13 Kasım 2022 tarihinde İstiklal Caddesi'nde gerçekleşen patlama sonucunda yitirdiğimiz canlar için, yaralılarımız ve yakınları için, böylesi acılar ile tekrar karşılaştığımız için üzgünüz. Terör saldırısında yaşamını yitirenlerin yakınlarına baş sağlığı, yaralananlara acil şifalar diliyoruz.

Her türlü şiddeti kınıyor ve şiddetin engellenmesi için yetkilileri göreve çağırıyoruz.

Ruhsal sağlık ancak güvenli bir ortam ile mümkündür.

Yaşanan patlamadan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen kişilere yardım sağlamak amacı ile Türkiye Psikiyatri Derneği olarak çalışmalarına başladığımızı ve üzerimize düşen yardımı sağlamaya hazır olduğumuzu bildiririz.

Tekrar hatırlatmak isteriz ki; böylesi üzücü olaylarda kamuoyunun bilgi alma hakkı özenle korunmalı, ancak ruh sağlığını olumsuz etkileyen dehşet verici görüntülerin tekrar tekrar yayımlanmasından kaçınılmalıdır.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Çocuk İstismarında Etkin Yargılama İstiyoruz, Takipçisi Olacağız

psikiyatri.org.tr / 15 Aralık 2022

Son günlerde çocuk yaşta evlilik adı altında basına yansıyan çocuk istismarı haberlerini büyük bir üzüntü ve kaygı ile izliyoruz. Ruh sağlığı çalışanları olarak mesleğimiz nedeniyle çocuğun cinsel istismarı, çocuk evlilikleri ve çocuk anneler gerçeği ve bu yaşantıların bireyin ve toplumun ruh sağlığına getirdiği yükler ile sürekli karşılaşılan bir meslek grubuyuz. Sadece yaşanan zorluğun ve yaşatılan kötülüğün değil aynı zamanda bu kabul edilemez suçun nasıl görmezden gelinmeye ve gizlenmeye çalışıldığının, suça maruz kalanın ise yalnızlaştırılarak suç işleyenlerin ödüllendirildiğinin de tanığıyız.

Kamuoyuna yansıyan olayda da açık veri ve bilgiler olmasına rağmen failerin korunduğu, uzun yargılama tarihi ile neredeyse ödüllendirildiğini görmek bizleri üzmüştür. Yargılama tarihinin öne alınması ve tutuklama talebinin yinelenmesi sevindirici olsa da bunun ancak yoğun kamuoyu baskısı ile gerçekleşmesi, böylesi kötülüğe maruz kalanların yaşadıklarının hesabını sorabilme cesaretini kıracağı ve bu suçu işlemeye yelteneceklerin caydırılmasına hizmet etmeyeceği açıktır. Basit yargılama gerektiren durumlarda tutuklama kararı verilirken çocuğa, kadına ve sağlık çalışanına ağır şiddet uygulandığında bile tutuklama kararından uzak durulmasını anlamak mümkün değildir.

Çocukların cinsel istismarı çeşitli nedenlerle gizli kalabilen, siyasi, toplumsal ve hukuksal tarafları olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Türkiye İstatistik Kurumu'nun resmi verilerine göre Türkiye'de her yıl binlerce çocuk anne olmaktadır ve biliyoruz ki Türkiye'de yaşanan çocuk istismarları resmi verilerden çok daha fazlasıdır. Ülkemizde toplumsal cinsiyet eşitliğini hiçe sayan, özellikle kız çocuklarını anne ve babanın istedikleri gibi yönetebilecekleri, kendi istenci, duygusu ve düşüncesi olmayan bir "nesne" gibi gören çağdışı yaklaşımlar güçlü bir şekilde hala etkinliğini sürdürmektedir.

Anayasada devletin, çocukları her türlü istismara ve şiddete karşı korumakla yükümlü olduğu açık hükmüne rağmen, denetimden uzak yapılanmalar ve zihinlerce çocuk evliliği adı altında çocuğa yönelik cinsel istismar eylemi meşrulaştırılmak istenmektedir. İster eğitim ister başka gelişimsel faaliyet adı altında olsun çocuklarla ilgili olan tüm kurumlar devlet kontrolünde olmalı, burada görevli tüm eğitimciler öğretmen mesleğinden seçilmeli, çocuk ruh sağlığı ile ilgili meslek grupları gözetiminde bulunmalıdır. Denetimsiz ve vasıfsız kurumlar derhal kapatılmalı, başta milli eğitim okullarında olmak üzere çocukların eğitimlerinde öğretmenlik lisansiyeri dışı kimse olmamalıdır. Binlerce kadro bekleyen öğretmen adayları varken vakıf ya da dernek adı altında öğretmen olmayan kişiler çocuklarla temas etmemelidir.

Yasalarda da açık ve net bir şekilde belirtildiği gibi çocuk istismarına neden olmak, istismardan çocuğu korumamak suçtur. Bu suça ortak olan tüm yetişkinler yasaların uygulanması ile ceza almalıdır. Cinsel istismar suçunun hiçbir koşulda gerekçesinin olamayacağı, çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarında etkili soruşturma ve yargılamanın istismara maruz kalan birçok kişinin hakkını savunabilmesi konusunda güçlendireceği akıldan çıkarılmamalıdır. 18 yaşın üzerinde bile olsa evlilik ve cinsellik ruhsal olarak olgun ve

kişinin rızası dahilinde olması gerekliliği ise tartışmasız bir gerçek iken 17 yaş evliliklerinin şartlı izin ile yasal olarak resmiyete kavuşturuluyor olması, çocuk evliliği suçlarına af kapsamına sokulmaya çalışılması asla kabul edilemez.

Unutulmamalıdır ki; devletin ve siyasetçilerin temel görevleri çocuk haklarını korumak ve onlara güvenli bir gelecek sağlamaktır. Biz psikiyatristler olarak 18 yaş altı evliliklerin tamamen yasaklanmasından başlanmak üzere kültür ile meşrulaştırılmaya çalışılan çocuğa yönelik bu tür aile eli ile cinsel saldırılara karşı aktif tedbirleri almak, cinsel suç ihbarlarında hızlı ve etkili yargılamayı sağlamak, istismarı önlemeye yönelik yaptırımları ve imzalanmış olan uluslararası sözleşmeleri uygulamak için tüm yetkilileri göreve çağırıyoruz.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak 6 yaşındaki bir çocuğu evlendirmeyi meşru gören, istismarın üzerini kapatmaya çalışan zihniyeti kınıyor, suçluların hak ettikleri cezayı almalarının sağlanmasını acilen talep ediyoruz.

Sorumlular yargılanana ve ceza alana, her çocuk güvende olana kadar mücadelemize ve söz söylemeye devam edeceğiz.

Saygılarımızla,

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Raporlu İlaçların Reçetesiz Temini Hakkında Güncelleme

psikiyatri.org.tr / 02 Kasım 2022

Bildiğiniz gibi Covid-19 pandemi döneminde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından "Kronik Hastalığı Nedeniyle Sağlık Raporu Olan Hastaların İlaç ve Tıbbi Cihaz Temini Hakkında duyuru" yayınlanmıştı. Bu duyuru ile birlikte; 01 Ocak 2020 tarihi itibarı ile sonlanmış veya bu tarihten sonra sonlanacak olan ve kronik hastalığı nedeniyle düzenlenmiş ilaç teminine yönelik MEDULA Sisteminde kayıtlı olan sağlık raporları (sağlık kurulu raporu ve/veya uzman hekim raporu) geçerli sayılmaya devam etmişti. Aynı duyuruda, sağlık raporu veya halen geçerli sağlık raporu olan kişilerin, bu raporlara istinaden reçete düzenletmeksizin doğrudan "Sosyal Güvenlik Kurumu Kapsamındaki Kişilerin Türk Eczacıları Birliği Üyesi Eczanelerden İlaç Teminine İlişkin Protokol" kapsamında sözleşmeli olan eczaneden en son karşılanan reçetede belirtilen kullanım dozu dikkate alınarak, 3 (üç) ayı geçmeyecek sürelerde (kür protokolü uygulanan ilaçlarda ise 1 küre yetecek miktarda) reçetesiz ilaç temini yapılması halinde bedellerinin Kurum tarafından karşılanacağı bildirilmişti.

Takip eden süreçte 01.07.2022 tarihi itibarıyla Psikiyatri alanında kullanılan ilaçlar dahil olmak üzere bütün ilaç grupları için reçetesiz ilaç temini uygulamasına son verilmiştir.

Bu tarih itibarıyla, hastaların raporlu ilaçları için muayene olması, gerekli ise rapor ve reçetelerinin tekrar düzenlenmesi gerekmektedir. Sahadan bildirilen güçlükler nedeniyle ilaca ulaşımına ilgili karşılaşılabilecek aksaklıklar için meslektaşlarımızın bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla,

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Psikiyatrist Dr. Ahmet Oğuz Girişgen

Meslektaşımız Uzm. Dr. Ahmet Oğuz Girişgen'in vefat haberini öğrendik, çok üzgünüz.

Dr. A. Oğuz Girişgen 1944 yılında Tokat'ta dünyaya geldi. 1969 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Çorum İskilip ve Tokat Reşadiye Devlet Hastanelerinde başhekim olarak görev yaptı. 1980 yılında Almanya Düren Krankenhaus'ta psikiyatri uzmanlık eğitimini tamamladı. 1986 yılında Türkiye'ye dönerek Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde çalışmaya başladı. 2000 yılından itibaren muayenehanesinde çalışmaktaydı. 2010 yılında emekli oldu. Yaşamını İstanbul, İzmir, Denizli şehirlerinde sürdürmekteydi. 22.10.2022 tarihinde Denizli'de vefat etti. Evli ve üç çocuk babasıydı.

Sevenlerine, yakınlarına ve tüm psikiyatri topluluğuna başsağlığı diliyoruz.

Uzm. Dr. Pelin (Raperin) Avcu

Meslektaşımız Uzm. Dr. Pelin (Raperin) Avcu'nun vefat haberini aldık, çok üzgünüz...

Dr. Pelin (Raperin) Avcu 1985 yılında doğdu. Bir çocuk annesi olan Dr. Pelin (Raperin) Avcu, 2011 yılında Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Uzmanlık eğitimini Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalında 2016 yılında tamamladı. Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışmakta idi.

Sevenlerine, yakınlarına ve tüm psikiyatri topluluğuna başsağlığı diliyoruz.

Uzm. Dr. Kadir Coşkun'u

Meslektaşımız Uzm. Dr. Kadir Coşkun'un vefat haberini aldık, çok üzgünüz...

Dr. Kadir Coşkun 1985 yılında İzmir'de doğdu. 2009 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 2014 yılında İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde uzmanlık eğitimini tamamladı. Dr. Kadir Coşkun İzmir Bornova Türkan Özilhan Devlet Hastanesi'nde çalışmakta idi.

Sevenlerine, yakınlarına ve tüm psikiyatri topluluğuna başsağlığı diliyoruz.

Psikiyatride Güncel - Ruhsal Sorunlarda / Hastalıklarda Dayanıklılık

Cilt: 12 - Sayı: 4 (Güz 2022)

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Sercan
Yayın Yönetmenleri: Simavi Vahip, Ömer Aydemir, Timuçin Oral
Konuk Yayın Yönetmeni: Şebnem Pırıldar

İçindekiler

- **Önsöz**
Şebnem Pırıldar
- **Dayanıklılık kavramı**
Berna Diclener Uluğ
- **Travma, anksiyete ve dayanıklılık**
Münevver Hacıoğlu Yıldırım
- **Duygudurum bozuklukları ve dayanıklılık**
Sibel Çakır
- **Şizofreni bağlamında psikotik bozukluklarda dayanıklılık**
Emre Mutlu, A. Elif Anıl Yağcıoğlu
- **Çocuklarda dayanıklılık**
Burcu Özbaran
- **Yaşlılık döneminde dayanıklılık**
Erguvan Tuğba Özel Kızıl
- **Dayanıklılığın nörobiyolojisi**
Özen Önen Sertöz
- **Dayanıklılığın artırılmasında bilişsel davranışçı öneriler**
Esengül Ekici, Mehmet Hakan Türkçapar

Psikiyatride Güncel Kış 2023 Sayısı Çıktı

Psikiyatride Güncel

Şizofreni 2023 - Bugünden yarına...

Cilt: 13 - Sayı: 1 (Kış 2023)

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Sercan
Yayın Yönetmenleri: Simavi Vahip, Ömer Aydemir, Timuçin Oral
Konuk Yayın Yönetmeni: A. Elif Anıl Yağcıoğlu

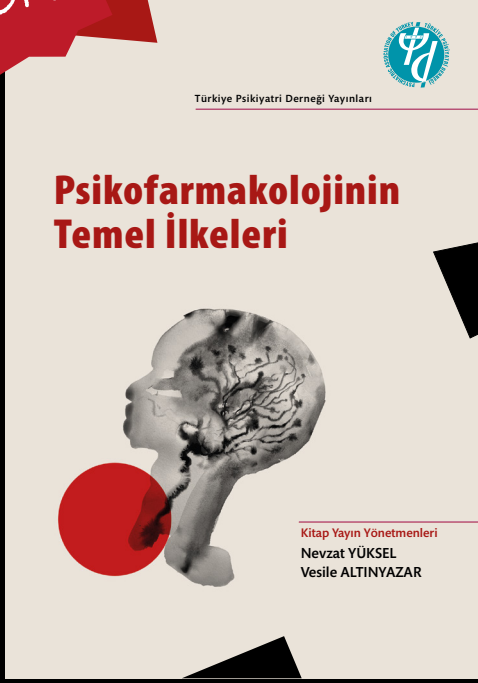
İçindekiler

- **Önsöz**
A. Elif Anıl Yağcıoğlu
- **Şizofreni kavramı: "Yıkıp yeniden mi yapalım, onarıp güncelleyelim mi?"**
Haldun Soygür
- **Şizofreni nörobiyolojisinde yenilikler**
Aygün Ertuğrul, Gamze Gürcan
- **Şizofreni genetiğindeki yenilikler**
Meram Can Saka, Jamal Hasanlı
- **Şizofreni epidemiyolojisinde yenilikler: Çıkılmaz sokak mı, tünelin ucunda ışık var mı?**
Umut Kırılı, Tolga Binbay
- **Şizofreni nörogörüntülemesinde yeni gelişmeler**
Aslı Ceren Hınç, Ali Saffet Gönül
- **Şizofreninin ilaç tedavisinde yenilikler**
Bilge Targıtay Öztürk, Köksal Alptekin
- **Şizofrenide ilaç dışı somatik tedavilerde yenilikler: Elektrokonvulziv tedavi ve transkraniyal manyetik stimülasyon**
Şeref Can Gürel
- **Şizofrenide ruhsal toplumsal tedaviler: Bir güncelleme**
Mustafa Yıldız, M. Buğrahan Gürcan

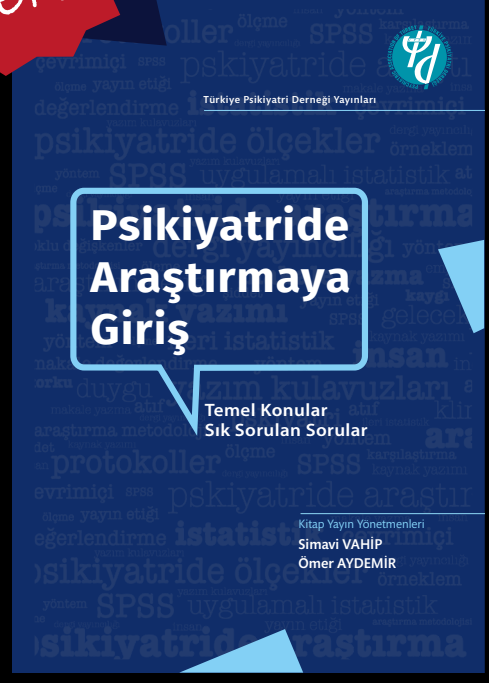
Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları'ndan Yeni Kitaplar

Ayrıntılı bilgi için: <https://tpdyayin.psikiyatri.org.tr/>

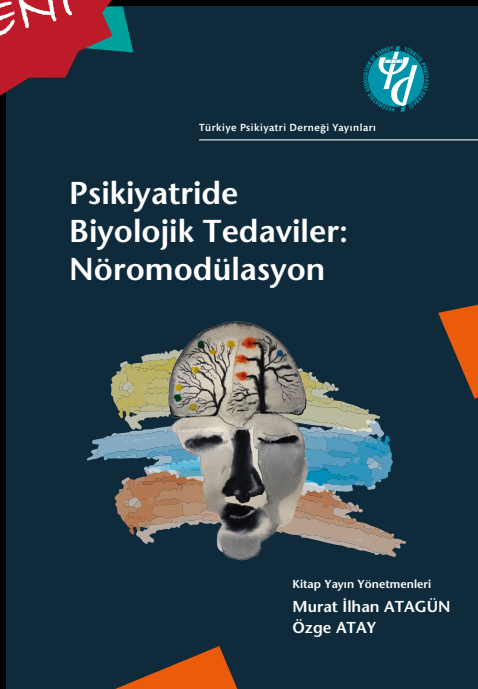
YENİ

YENİ

YENİ

YENİ

